A

Kossuth Lajos
Középiskolai Piarista Kollégium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2020.

Tartalom

A kollégium pedagógiai programja 4
1. Bevezetés, az intézmény története 7
2. A kollégiumi a nevelésünk alapelvei 8
2.1. Ahogyan diákjainkat látjuk 8
Sokszínűség 8
Otthonosság 9
Nyitottság a fejlődésre 9
Mindenki értékes 10
„Diákvalóság” 10
Közösség 11
Biztonság 11
Testi-lelki egészség 12
3. Helyzetelemzés 12
3.1. Alaptevékenységek 12
3.1.1. Szociális funkció 12
3.1.2. Pedagógiai tevékenység 13
4. A kollégiumi nevelés célja, feladatrendszere és értékrendszere, konkrét nevelési feladataink 14
4.1. Tanulási kultúra fejlesztése. 15
4.2. Konkrét nevelési feladataink 16
4.3. A kollégiumi nevelés értékrendszere 17
5. A kollégium nevelési programja 19
5.1. A tanulási kultúra fejlesztése 19
5.2. A fejlődés ellenőrzésének módszerei 21
5. 3. Felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció 22
5.4. Továbbtanulás segítése, pályaorientáció 24
5.5. Foglalkozások, tevékenységek szervezése 25
6. A kollégiumi nevelés tevékenységszerkezete 26
6.1. Foglakozások formái 26
6.2. Kötelező foglalkozások 26
6.2.1. Tanulmányokat segítő foglakozások 26
6.2.2. Csoportfoglalkozások 27
6.2.3. Szabadon választható foglalkozások 27
6.2.4. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások: 28
6.2.5. A kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozás 29
6.2.6. A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók 30
7. A kollégiumi nevelés feladata 31
7.1. Erkölcsi nevelés, közösségi életrend és normarendszer követése /Egyén és közösség/ 31
7.2. Családi életre nevelés területei: 35
7.3. Testi és lelki egészségre nevelés (az egészséges - és a kultúra iránti igényes életmódra nevelés) 36

7.4. Önismeret és a társas kultúra fejlesztése 38
7.5. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség, Kísérés a megélt hit felé – vallásos nevelésünk 40
7.6. Fenntarthatóság, környezettudatosság 43
7.7. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 45
7.8. Állampolgárságra, demokráciára nevelés 48
7.9. Médiatudatosságra nevelés 48
7.10. A tanulás tanítása 51
A hatékony, önálló tanulás eléréséhez a tanuló részére szükséges fejlesztési követelmények: 52
7.11. Pályaorientáció 53
7.12. Gazdasági és pénzügyi nevelés 55
8. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok: 56
9. Közösségfejlesztéssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok: 58
10. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 61
10.1. Az egészségfejlesztés kollégiumi feladatai 61
10.2. Egészségnevelési programok az kollégiumi egészségfejlesztés szolgálatában: .. 61
10.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kollégiumi terv 62
11. A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban 63
12. Csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszáma 64
13. Kollégiumunk gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége 67
14. A kollégium működése 73
14.1. A kollégium szervezeti felépítése 73
14.2. A pedagógiai program megvalósításához szükséges személyi feltételek 74
14.3. Az intézmény tárgyi feltételei 75
14.4. A kollégium kapcsolatrendszere 76
14.5. A kollégium hagyományai és ezek továbbfejlesztési terve 77
15. A kollégiumi foglalkozások rendszere és szerkezete 78
15.1. Foglalkozás tartalma szerint 78
15.2. Foglalkozások típusai: 78
15.3. Foglalkozásokon való részvétel szabadsága alapján: 79
16. A kollégiumi tevékenység ellenőrzése, eredményességének mérése 80
A pedagógiai program záradékai 83
A pedagógiai program kiegészítő része .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

A kollégium pedagógiai programja

„Híven a széphez, az igazhoz, jóhoz,

Állhatatosan az Isteni szóhoz…”

(Himnusz Kalazanci Szent Józsefhez)

PREAMBULUM AZ INTÉZMÉNYI ALAPPROGRAMOKHOZ

A „piarista iskola” Kalazanci Szent József társadalmat átalakító álmából jött létre. Közösségébe tartozik mindenki, akit megszólít az alapító karizmája – aki ennek, az embert és világot az evangélium üzenete mentén formálni kívánó műnek részese kíván lenni Kalazanci Szent József stílusában.

Küldetésünk

Intézményi küldetésünket és a működésünket a rendi küldetésnyilatkozatból kiindulva alkotjuk meg.

„Mi, piaristák, szerzetesek és világiak, „az igazság munkatársai" Kalazanci Szent Józsefhez hasonlóan úgy érezzük: Krisztustól és az egyháztól küldetést kaptunk arra, hogy a nevelés által evangelizáljunk. A gyermekeknek és a fiataloknak, különösen a szegényeknek, kiskoruktól fogva az evangéliumot hirdetjük a nevelés által, a hit és a műveltség - „a vallásos élet és a tudomány" - közötti egység megteremtése révén. Így akarjuk az evangélium értékei szerint testvériességet teremtve megújítani az egyházat, és átalakítani a társadalmat. Küldetésünkhöz kaptuk Istentől származó karizmánkat, történelmünket, lelkiségünket és pedagógiánkat, közösségben élő társainkat, az iskolákat és más intézményeket. Ezek révén jeleníthetjük meg a tanító Jézust és egyházának anyai szeretetét a kicsinyek iránt.”

Nevelési intézményeink és minden neveléssel kapcsolatos projektünk megtervezésénél, megvalósítása közben, értékelésekor és fejlesztésénél tehát az *evangelizáló küldetést* tekintjük kiindulópontnak. Így rendalapítónk nyomába lépve világosan látjuk:

- szolgálatunk fő célját, az evangelizálást,
- szolgálatunk konkrét módját, a gyerekek, fiatalok nevelését,
- a sajátos eszközöket e szolgálat teljesítésére: a piarista iskolát és mindazokat az intézményi formákat, amelyeket a rend a gyerekek és a fiatalok szükségleteire figyelve alkalmas eszközként fedez fel.

Identitás-jellemzőink

Tíz jellemzővel határozzuk meg piarista intézményeink identitását:

1. A gyerekek és fiatalok központi szerepe
2. A szegények melletti elköteleződés
3. Színvonalas nevelői és lelkipásztori munka
4. Az evangélium hirdetése
5. A társadalom megújítása
6. Megosztott küldetés
7. A család bevonása
8. Kísérés
9. A nevelők felkészítése
10. Az egyházhoz tartozás érzése

Intézményeinket identitásunknak megfelelően alakítjuk, hogy az *identitáselemek kézzelfoghatóan jelenjenek meg* az intézmény alapprogramjában és a konkrét körülmények között, hogy érzékelhető, megélhető legyen az intézmény „piarista lelke". Különböző szerepeinkben mindnyájunk feladata, hogy gondozzuk az identitást.

Nevelési céljaink és tervezett eredményeink

A piarista intézményi közösségekben keresztény életünket hivatásként értelmezzük. Célunk, hogy olyan kultúrát teremtsünk, amelyben hivatását mindenki Istentől kapott adományként keresi és fedezi fel, dönt mellette, gondozza és kiteljesíti. Az emberre, mint fizikai, szellemi, közösségi és spirituális létezőre tekintünk, mind a négy dimenziójában megszólítjuk és fejlesztjük – ezen az úton együtt alakul, fejlődik, halad az önismeret útján diák és tanár, annak érdekében, hogy a világban megtalálja helyét, ott bontakozzék és szolgálja környezete bontakozását is.

Tanítványainkat Istentől kapott ajándéknak, megismételhetetlen és pótolhatatlan csodának tartjuk, akikre kötelességünk vigyázni, és mindent megtenni annak érdekében, hogy a világban megtalálják az őket megillető helyet, és a bennük rejlő lehetőségeket ki tudják teljesíteni.

Emberképünk leírja annak az ideális diáknak a jellemzőit, akinek fejlesztésére oktató-nevelő munkánk irányul. Az emberkép egyes dimenziói megnevezik azokat az alapvető értékeket, amelyekkel kapcsolatban pedagógiai célokat, feladatokat tűzünk ki; folyamatokat, eljárásokat határozunk meg, tevékenységeink tervezésénél és értékelésénél részleteiben és egészében ezekre figyelünk.

Intézményeink

Változatos intézményi formáink mindegyike „együttműködő közösségekben, fejlesztő közeget alkotva kíván hatékony segítséget nyújtani a ránk szorulóknak és hozzánk fordulóknak abban, hogy kibontakoztassák teljes emberségüket, érett személlyé váljanak”. Nevelési tevékenységünket négy formában megvalósítjuk meg:

- az intézmény szívében élő *piarista keresztény* közösséggel
- *formális* intézményi neveléssel
- *non-formális* neveléssel
- *informális* neveléssel, azaz a mindennapi természetes emberi tapasztalatokkal, a szervezeti kultúrával.

1. Bevezetés, az intézmény története

Az intézmény neve:

Kossuth Lajos Középiskolai Piarista Kollégium

A fenntartó:

Piarista Tartományfőnökség

A város legrégibb épületegyüttesének létrehozása még egy másik rend, a *pálosok* érdeme. Az ún. „fehér barátokat" IV. Béla telepítette le a városban. Bár a pálosok eredetileg oktatással nem foglalkoztak, a XVII-XVIII. században már gimnáziumi ifjakat is neveltek Sátoraljaújhelyben.

A pálosok újhelyi tartózkodásának II. József 1786. március 26-án kiadott rendelete vetett véget. II. József legfelsőbb kézirati parancsára (23693/2126.sz.) telepedtek át a piaristák Tokajból Sátoraljaújhelybe. Ottani iskolájukat a törökből magyarrá lett Pikóczy Eleonóra segítségével hozták létre 1727-ben.

A szervezett keretek között folyó gimnáziumi képzés 1789 szeptemberében indult el 4 osztállyal a rendház második emeletén. E falak között volt a piarista atyák diákja Kossuth Lajos 1810-1816 között.

A piaristák tanító tevékenységét 1948-ban az államosítás szakította meg. Az atyáknak a rendházat is ki kellett üríteniük, s az így „szabaddá" vált épületben diákotthont hoztak létre fiútanulók számára.

Az intézményt 1963-ban kollégiummá minősítették át, s ezzel egyidőben fölvette leghíresebb tanítványának, Kossuth Lajosnak a nevét. Az ezt követő időszakban 1964-1966 között modernizálták az épületet. 1968 szeptemberétől a kollégium koedukálttá lett (180 fő: 130 leány és 50 fiú).

1992. július 1-jével a *Piarista Rend* visszakapta régi rendházát, és vállalta „jogutódként" az itt működő középiskolai kollégium folyamatos fenntartását.

Intézményünk a Piarista Rend Magyar Tartományának fenntartásában működik, szellemiségével és programjával a Piarista Rend küldetéséhez és értékeihez igazodik.

2. A kollégiumi a nevelésünk alapelvei

A kollégium beiskolázási körzete a Bodrog-köz és Hegyköz vidéke. Ez a vidék az ország szegényebb régiói közé tartozik, és ez erősen érződik diákjaink szociális helyzetén is, így világosan meghatározza az intézmény küldetését: otthonos, a tanulást és az egymással való találkozást elősegítő programmal és ezt támogató terekkel fejlesztő közeget nyújtunk a hozzánk forduló diákok számára. Olyan támogató körülményt és lehetőségeket teremtünk tanulásukhoz és fejlődésükhöz, amelyek esetleg otthon többüknek nem adatnak meg.

2.1. Ahogyan diákjainkat látjuk

Egy átfogó dák-profil alkotás folyamataként elkészítettük diákjaink erősség – gyengeség – lehetőség – veszély mátrixát. Erre az elemzésre alapozva alkottuk meg a diákprofilt, amelynek szolgálatába pedagógiai programunkat állítjuk.

Diákjaink erősek a kreativitásban. Elmondható róluk, hogy nyitottak és őszinték. Hatnak, és az esetek nagy részében jól hatnak egymásra. Olyan körülményekből érkeznek hozzánk, amelyeknek „köszönhetően” elmondható, hogy sokat tudnak az életről. Megszólíthatóak, titkaikat nem zárják magukba, fájdalmaikról is nyíltan beszélnek. A figyelemért hálásak, érdeklődésük pedig felébreszthető.

Gyengeségük a magukkal hozott céltalanság és többük esetében a korábban szerzett hátrány. Nem jellemző rájuk a kitartás és a feszültségtűrés és gyenge az önértékelésük. Iskoláik mellett a kollégium is számos lehetőséget kínál számukra, amellyel jól tudnak élni. Ezekkel a lehetőségekkel akarjuk őket megvédeni mindattól, ami egy 14-20 éves kamasz és fiatal fejlődését, érését és egészséges életnek indulását veszélyezteti.

2.2. Alapértékeink

Nevelési programunk a következő alapértékekre épül:

Sokszínűség

A piarista kollégium közössége sokszínű közösség. Teret adunk a személyes kibontakozásra, és diákjainkat egyénileg kísérjük fejlődési útjukon: segítjük őket, hogy

mindenki megtalálja saját útját.

Színes képzési renddel kínáljuk tanulóinkat. Törekszünk arra, hogy képzésünk személyre szabott legyen. Igyekszünk, hogy mindenki meg tudja találni azt az elemet, amely tanulmányihoz, érdeklődéséhez, személyes beállítottságához a legjobban illeszkedik és szolgálni tudja személyiségének kiteljesedését, fejlődését.

Otthonosság

Tereink kialakításával és gondozásával arra törekszünk, hogy diákjaink számára a kollégium otthonos hely legyen, ahova jó megérkezni és nem „nehéz” itt lakni.

Az épület belsejét úgy alakítjuk, hogy alkalmas legyen a sokféle közösségi és személyes találkozásra. Gondunk van arra is, hogy a személyes elvonulásoknak, a csöndben levésnek és az imádságnak is legyenek helyei a kollégiumban. Nem csak életünk szervezésében, hanem a fizikai térben is fontos számunkra a színesség. Közösen ügyelünk a tisztaságra és környezetünk állapotára, mert hisszük, hogy ennek is közösséget erősítő értéke van.

Diákjainkat bátorítjuk és ösztönözzük az önálló alkotó és közösségformáló tevékenységekre, az egyenrangú, tiszteleten alapuló párbeszédek kezdeményezésére.

A kollégium működési rendjét, illetve a pedagógiai klímát – a diákokkal közösen – olyan módon alakítjuk, fejlesztjük, gondozzuk, hogy a kollégiumi lét ilyen szempontból is otthonos, barátságos, élhető legyen.

Nyitottság a fejlődésre

A világban zajló változások folyamatos és állandó nyitottságot és alkalmazkodást kívánnak a diákoktól. Segítjük diákjainkat, hogy megszülessen bennük személyes fejlődésük igénye. *Célunk* az egész életen át tartó tanulás fontosságának tudatosítása, elfogadtatása diákjaink számára. Nemcsak az oktatási rendszerben megszerzett ismeretekre érvényes ez az cél, hasonlóan fontos a kevésbé szabályozott keretek között (non-formális formában) megszerzett tudásra, illetve a mindennapi életben (informális formában) tanult ismeretek esetében is. Feladatunk diákjaink egyéni fejlődésének támogatása, a hátrányok csökkentése, megszűntetése, és a tehetség kiteljesedésének segítése.

Kollégiumunk kiemelt feladatának tekinti a személyre szabott tanulási módszerek megismertetését és alkalmazását. Diákjaink tudjanak információkhoz jutni, legyen élmény számukra az új ismeret felkutatása és beépítése. Mindezt kritikusan gondolkodva és értékek mentén döntést hozva tegyék meg.

Különös érzékenységgel vagyunk tanulóin kudarcaira: igyekszünk őket felkészíteni és megerősíteni, hogy kudarcaikat is tanulási helyzetként tudják megélni és újult erővel és lendülettel folytassák életüket.

Mindenki értékes

A diákjainkkal eltöltött minőségi idő lehetővé teszi számunkra egymás értékeinek megismerését. Úgy gondoljuk, hogy minden tanulónk egy csiszolatlan gyémánt, amelyet az itt töltött évek alatt, nevelői munkánk és a kollégiumi közösségi élet formál. A csoportvezető tanárok feladata nemcsak a tanulók megismerése, hanem a személyre szabott odafigyelés, törődés is. A pedagógiai folyamatot a diák megismerésével kezdjük. Célunk az egyéni fejlesztés, differenciálás, a tanulás segítése, a tanulási kudarcok enyhítése. Hiszünk abban, hogy a tehetség bármilyen területen megnyilvánulhat. Feladatunk, hogy támogassuk diákjainkat, erősítsük kitartásukat. *Sok törődéssel és odafigyeléssel fejlesztjük a kollégisták egészséges énképét. Bátorítjuk őket, hogy tartsák egyedinek, értékesnek magukat.*

„Diákvalóság”

A szereteten alapuló, gyermekközpontú, távlatokban gondolkodó, következetes nevelés megvalósulásához elengedhetetlen diákjaink valóságának ismerete. Tanulóink előéletét meghatározó tényezők közül a család rendelkezik a legmeghatározóbb szereppel. A hagyományos családmodellt szinte teljesen felváltotta a nukleáris, s nagy számban vannak jelen intézményünkben a csonka és mozaik családokból érkezők is. A meggyengült családok gyakran nem tudják betölteni hibátlanul funkciójukat. Nemcsak a gazdasági funkció sérülése, a szegénység okozhat problémákat, de az érzelmi, társadalmi, szocializációs feladat ellátásában is keletkezhet hiba.

Intézményünk nyitott azok előtt, akik nevelési céljainkban együttműködnek velünk. Kollégiumunk a kölcsönös tisztelet, bizalom és elfogadás szellemében igyekszik

együttműködni a családokkal. Fontos számunkra, hogy ismerjük a szülők elvárásait, az evangelizáció, az oktató-nevelő munka és a tárgyi feltételek tekintetében. Kapcsolódási pontok, közös metszetek létrehozására törekszünk nemcsak a családok és a kollégium között, de a partner iskolákkal is.

Közösség

Kollégiumunkban a személyeken túlmutató közösség létrehozására törekszünk. Diákjaink az itt dolgozókkal (nevelő testület), pedagógiai munkát segítőkkel együtt egy nagyobb egység, a piarista közösség tagjai. A közösségként való működés feltétele a nyílt kommunikáció, amely a feladatok, problémák azonos értelmezésének szándékán alapul. Ösztönözzük, hogy a kollégium minden lakója és munkatársa a célok érdekében összefogásra, közös cselekvésre készek legyenek. A „mi-tudat" kialakításában fontos szerepet szánunk a közös élményeknek, tevékenységeknek. A nevelési folyamat során célunk a pozitív közösségi szokások és minták közvetítése, az empátia, a konfliktuskezelés, a szervezőkészség, az önkormányzó képesség fejlesztése. Kiemelt szerepet kap életünkben az önkéntes, a közösséget is támogató feladatvállalás. Feladatunk, hogy a kollégium által meghatározott értékrend mentén alakuljanak és működjenek közösségeink.

Biztonság

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye, amely lakhatási, étkezési, és tanulási lehetőséget biztosít és lehetővé teszi a szabad iskolaválasztást. Kompenzálja szociális és kulturális hátrányokat, miközben a tanuló folyamatos felügyelet alatt van.

Nagyon fontos, hogy a kollégiumban élők személyes, szociális és fizikai értelemben is biztonságban érezzék magukat, mert így nevelhetünk boldog, kiegyensúlyozott fiatalokat.

A kollégiumban olyan környezet kialakítására törekszünk, amely hozzájárul a diákok hitbeli fejlődéséhez, harmonikus és békés életéhez, egészségének megóvásához, jó közérzetének kialakításához.

A kollégium védettséget nyújt a bűnözés, a kábítószer, az alkoholizmus hatásaival

szemben. Biztosítja mindenféle kisebbség jogainak érvényesítését, szolgálja a különböző csoportok közötti kapcsolatok fejlődését.
Biztonságuk megteremtéséhez kihasználjuk a partnerkapcsolatokat az állami intézményekkel és a segítő szolgálatokkal is.

Testi-lelki egészség

Az egészséges életmód fontos szerepet játszik a test és a lélek harmóniájának kialakulásában. Az általunk biztosított otthonos közeg jelentős hatással van a tanulók testi és mentálhigiénés egészségének fejlődésére. Gondunk van az az egészséges táplálkozásra való nevelésre, a rendszeres testmozgásra, a nyugodt és kiegyensúlyozott életmód megvalósítására. Figyelmet fordítunk a stressz kezelés technikájának elsajátítására és alkalmazására, amely a társas konfliktusok kezelésében és lelki egyensúlyuk megóvásában is nagy jelentőséggel bír. Segítjük a tanulókat a káros függőségek elkerülésében.

Diákjaink helyzetét, környezetünk valóságát és társadalmunk alakulását figyelembe véve ezen értékek alapján állítottuk össze pedagógiai programunkat.

3. Helyzetelemzés

3.1. Alaptevékenységek

A kollégium olyan nevelési és oktatási intézmény, amely kettős szerepet kell, hogy vállaljon a rá bízott gyermekek fejlődésében. Egyfelől igyekszik a család távollétét pótolni és biztonságot nyújtani helyettük, azaz szociális gondoskodást nyújt, másrészről pedagógiai tevékenységet is végez, hiszen a diákok tanulmányaihoz ad megfelelő támogatást és segítséget.

3.1.1. Szociális funkció

Minden általános - és középiskolás kollégium alapvető funkciója, hogy lakhatást, ellátást - /otthont/, valamint tanulási lehetőséget biztosítson a szülői háztól távol

tanulni akaró diákok számára.

- Az élet szociális alapjainak megteremtése /szociális ellátás és az ellátás biztonsága/.
- Szociális „védőháló" alkalmazása az egyén és a közösség számára.
- Az otthon, a „második otthon" kialakításának lehetősége.

- Nevelőtanáraink nagy figyelmet fordítanak a diákok napi háromszori étkezésére, a zokban az esetekben, amikor a diákok egyéb elfoglaltság miatt nem tudnak a meghatározott időben étkezni, a nevelők minden esetben félreteszik a diákok étkezési adagját, hogy később azt el tudják fogyasztani.

- A kollégium első emeletén kialakított teakonyha, alapvető háztartási gépekkel felszerelve (mikrohullámú sütő, szendvicssütő,) biztosítja az otthonról hozott kiegészítő ételek elkészítését, melegítését. Az otthonról hozott ételek tárolására hűtőszekrényeket biztosítunk. Több szoba rendelkezik saját hűtőszekrényekkel, vagy több szoba használ egy szobába beállított hűtőszekrényt.

Egészségügyi ellátás:

- A kollégium diákjait a területileg illetékes gyermek- és felnőtt orvos látja járóbeteg-ellátás keretén belül. Ezen túl az iskolaorvost is látogathatják a diákok, erre általában csak akkor kerül sor, ha a diák az iskolában lesz rosszul. Fekvőbetegeink ellátására fel vagyunk készülve betegszoba kialakításával, de betegség esetén megkérjük a szülőket, hogy vigyék haza a gyereket, ha lehet személyesen, hiszen az otthoni felépülés megítélésünk szerint mindig gyorsabb.

- A környezeti higiénia megléte, javítása elengedhetetlen a szervezet jó egészségügyi állapotának megőrzéséhez, ezért a közös helységeket napi rendszerességgel takarítják a technikai dolgozók. A diákok részéről pedig elvárt a szobák napi szellőztetése és a rendszeres ágyneműhuzat cseréje, a szoba rendjének biztosítása valamint a háztartási szemét napi ürítése.

3.1.2. Pedagógiai tevékenység

A kollégium fontos feladata, hogy a diákot nevelje és oktassa.

Tanulóink érdeklődő, a világra nyitott fiatalok, akik eltérő szociális helyzetű családokból érkeznek.

Több csatornán keresztül tudatosítjuk diákjainkkal, hogy tanulmányi segítséget bármikor kérhetnek a nevelőktől. Egyre gyakrabban élnek ezzel a lehetőséggel. Kötelességünk, hogy tanulmányi előmenetelüket folyamatosan nyomon kövessük, és azonnal intézkedjünk, ha valahol problémát észlelünk.

Diákjaink többségének neveltségi szintje megfelelő. Súlyosabb devianciát ritkán tapasztalunk. (A leggyakrabban előforduló fegyelmezetlenségek: késés, engedély nélküli kimaradás.)

A tanulók iskolai elfoglaltsága mellett a szakkörök és a különórák nagyon sok időt igényelnek. A lehetőségekhez mérten igyekszünk a kollégisták szabad idejére olyan programokat szervezni a kollégium falain kívül és belül, amelyek a test és szellem épülését egyaránt szolgálják.

Ennek megfelelően a következő programokat kínáljuk a diákoknak:

- színházlátogatás
- mozi, múzeumok látogatása
- kollégiumi házi versenyek, városi és körzeti iskolák versenyei
- más intézmények által szervezett kulturális- és sportrendezvények

Nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományaink ápolására, hiszen a közösségi létforma nem képzelhető el hagyományok nélkül.

4. A kollégiumi nevelés célja, feladatrendszere és értékrendszere, konkrét nevelési feladataink

A bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel a diákok harmonikus és egészséges lelki, szellemi, testi fejlődésének, tanulmányi munkájának, az életpályára való felkészítésnek segítése, személyiségének kibontakoztatása.

Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott elvek és szempontok intézményünk gyakorlatában a következő részletekben igényelnek nagyobb figyelmet:

- diákjaink személyes útkeresése személyes hitének megtalálása
- a tanulmányi munka színvonalának emelése,
- a hátrányos helyzetű tanulókkal egyéni törődés,
- nagyobb figyelem a tehetséges tanulókra, képességeik fejlesztése,
- a szociális viselkedés szabályainak mélyrehatóbb elsajátíttatása,
- a művelődési egyenlőtlenségek csökkentése,
- a szabadidő tartalmasabb eltöltése,
- környezetünk gondosabb védelme, ápolása,
- a társadalmi beilleszkedés hatékonyabb elősegítése.

4.1. Tanulási kultúra fejlesztése.

- Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása, gondozása, a pályaorientáció segítése.
- Önismeret fejlesztése, korszerű világkép kialakításának segítése, az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek elsajátítása.
- Művészet és információs kultúra gyarapodása.
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés.
- Közösségi életrend és társadalmi normarendszer fejlesztése.
- Nemzetiségi identitás fejlesztése, kulturális örökségének tisztelése
- Környezeti nevelés.
- Keresztény élet - keresztény hitre nevelés.

Célunk az egész életen át tartó tanulás fontosságának tudatosítása, elfogadtatása. Nemcsak az oktatási rendszerben megszerzett ismeretekre érvényes ez az cél, hanem a kevésbé szabályozott keretek között (non-formális formában) megszerzett tudásra, illetve a mindennapi életben (informális formában) tanult ismeretek esetében is.

Feladatunk diákjaink egyéni fejlődésének támogatása, a hátrányok csökkentése, megszüntetése és a tehetség kiteljesedésének segítése.

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a személyre szabott tanulási módszerek megismertetését és alkalmazását. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink tudjanak információkhoz jutni, legyen élmény számukra az új ismeret felkutatása, hasznosítása, és mindezt kritikusan gondolkodva és értékek mentén döntést hozva tegyék meg.

4.2. Konkrét nevelési feladataink

.Különös érzékenységgel figyelünk tanulóin kudarcaira: igyekszünk őket felkészíteni és megerősíteni, hogy kudarcaikat is tanulási helyzetként tudják megélni, és újult erővel és lendülettel folytassák életüket.

- Biztos érzelmi erővonalak megrajzolása: igazsággal, igazságossággal áthatott szeretet alkalmazása.
- A biztosan tájékozódó képesség kifejlesztése, melyet fel tudnak használni az információ és hírek átadásában, valamint a kaotikus társadalmi és politikai helyzetben is:
    - kritikus gondolkodás,
    - „odahallgatás", „odafigyelés" megtanítása,
    - közéleti szereplésre való alkalmasság,
    - párbeszédre, konszenzusra való készség.
- A képesség, hogy másban is felébresszék a közjóra és közszolgálatra való törekvést.
- Igényesség kialakítása az élet minden területén:
    - a személyes /baráti és pár-/ kapcsolatokban,
    - a közösségi kötődésekben,
    - a mindennapi munkában,
    - a művészetekkel kapcsolatban,
    - a beszédben,
    - a szakmai színvonalban,
    - a környezetben,

- a testkultúrában,
- az étkezésben.

4.3. A kollégiumi nevelés értékrendszere

Tudatos erkölcsiség

- Erkölcsösség, jólneveltség, értéktisztelet, viselkedési, magaviseleti szabályok betartása, becsületesség, jellemesség.
- A jó, a rossz, a helyes, a helytelen, az igaz, a hamis felismerése.
- Őszinteség, egyenesség, nyíltság, a felelősség vállalása.
- Hit és hűség gyakorlása.
- Szeretet, megértés, türelem, alázat előtérbe helyezése.
- Felelős szabadság, belső fegyelmezettség alkalmazása.
- Segítőkészség kialakítása.

Műveltség, tudás, intelligencia

- A tanulás, a tájékozottság fontosságának elfogadása.
- A művészet, a tudomány különböző területeinek ismerete, befogadása.
- Nyelvtanulás, nyelvismeret, nyelvvizsga jelentőségének tudatosítása.
- Motiváltság az önképzésre, permanens tanulásra.
- Buzdítás az igényességre, szorgalomra, kreativitásra.

Önismeret, önelfogadás, reális énkép

- Igény az önismeretre, önnevelésre, az egyéniség kibontakoztatására.
- Saját személyiségünk vállalása, egészséges önbecsülés.
- Felelősségvállalás a saját életút alakításáért.
- Céltudatosság, kitartás - minden helyzetben.
- Nyitottság az élményekre, a jól végzett munka örömére, a pozitív érzelmekre.

Magyarság

- A szülőföld, az elbocsátó környezet, a befogadó környezet szeretete, hazaszeretet.
- Történelmünk, nemzetünk ismerete, szeretete.
- Az anyanyelv művelése, „tiszta" használata.
- A határokon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete, kapcsolatteremtés.
- Hagyományaink, egész kultúrkincsünk ismerete, tisztelete, védelme, gyarapítása.
- Nemzeti szimbólumaink tisztelete.
- A hazánkban élő nemzetiségek jogainak, kultúrájának, hagyományainak, nemzeti érzéseinek tiszteletben tartása.
- Áldozathozatal a haza felvirágoztatásáért, békéjéért.

Európaiság

- Az európai kulturális hagyomány és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása.
- Szomszédaink és a többi európai nép nemzeti érzéseinek, identitástudatának tiszteletben tartása.
- A közép-európai és kelet európai régió sajátos történelmének, problémáinak megismerése.
- Az EU ismerete, működésében való részvétel felvállalása.

5. A kollégium nevelési programja

„Ha mindent Jézus Krisztusra vonatkoztatunk,
meg tudjuk különböztetni az értékeket,
amelyek az embert emberré teszik,
a negatív értékektől, amelyek
az emberi méltóságot lerombolják."
VI. Pál

5.1. A tanulási kultúra fejlesztése

Alapelvek:

- A tanulás a diákság kötelessége.
- A tanulás feltételeinek biztosítása.

Célok:

- A folyamatos tanulás szükségességének tudatosítása.
- A folyamatos tanuláshoz szükséges tanulástechnikai ismeretek elsajátítása.
- Tanulási kedv fejlesztése.
- Adottságoknak megfelelő tanulmányi eredmények elérése.
- A kultúra iránti igényesség kialakulásának elősegítése.

Legfontosabb feladatok

- Optimális tanulási feltételek biztosítása.
- A helyes tanulási módszerek, technikák kialakítása.
- Egyéni és csoportos segítségnyújtás lehetőségének megteremtése.
- Pályairányítás, továbbtanulásra ösztönzés.

Tanulási feltételek

- Tárgyi feltételek: A nyugodt tanulást 4 tanulószoba szolgálja, ahol minden diáknak saját tanulóasztala, a könyvek számára saját fiókja van. A tanulószobákban folyó szilenciumon kategóriák szerint minden tanuló számára kötelező a részvétel. A tanulóórán nevelőtanárral történt egyeztetés alapján, kivételes esetben vagy kisebb

csoport együtt tanulása esetén engedélyezett más helyiségekben való tanulás. A hálószobában, szobán belül biztosítjuk a tanuláshoz szükséges feltételeket.

- *Állandó szaktanári segítés:* A nevelők nemcsak felügyeletet látnak el a tanulási idő alatt, hanem fontos feladatuk a tanulók felzárkóztatása, a nevelési célzatú és értékelő jellegű beszélgetések és tanulási módszerek begyakoroltatása.

Szubjektív feltételek:

Tanulócsoportok összetétele, kialakításuk elvei:

- A csoportokat lehetőség szerint évfolyamonként és tanulmányi eredmény alapján alakítjuk ki.

  A 9-11. évfolyam diákjai saját tanulószobákban tanulnak. Szoktatjuk őket a közös és csendes tanuláshoz. A délutáni különórák, sportedzések, diákkörök, zeneiskolai órák miatt különös gondot kell fordítani arra, hogy megtanulják a tapintatos közlekedést, és a koncentrált tanulást, az idő jó felhasználását.
- A 12. évfolyam tanulói általában külön szobákban vannak elhelyezve, így a különböző elfoglaltságú csoportok nem zavarják, akadályozzák egymást az elmélyült tanulásban.
- Fontos a helyes szokások kialakítása, meggyökereztetése, a helyes tanulási módszerek elsajátítása. /Ezeket ismertetni kell csoportfoglalkozásokon, szülői értekezleteken./

A nevelőtanár feladatai a tanulás megszervezésében:

- Tájékozódás a diákok egyéni tanulásának jellemzőiről /globális, frakcionalizált vagy vegyes tanulás, tervszerű vagy tervszerűtlen tanulás/.
- Az egyes tanulók számára könnyű és nehéz tárgyak, illetve kedvelt és elutasított tantárgyak ismerete.
- A tanuló viszonyulása iskolai sikereihez, kudarcaihoz, a dicsérethez és az elmarasztaláshoz.

A fejlesztés területei:

- Tanulási technikákkal kapcsolatos általános ismerete,
- önismeret,
- egyes tantárgyak tanulásának módszerei,
- az olvasott anyag feldolgozásának menete,
- a feladatmegoldás algoritmusa,
- az órai munka és jegyzetelés technikája,
- kiselőadásokra, felelésekre történő felkészülés,
- írott anyag előadása.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A szilenciumokon, a leckekikérdezéseken a kijelölt tanulóknak kötelező a részvétel.
- A tanulástechnikai ismereteket csoportos és kiscsoportos foglalkozások keretében dolgozzuk fel. A részvétel a kijelöltek részére kötelező.
- Az önismeret és az egyéni tanulási módszerek kialakítását segítő foglalkozások egyénekre szabottak és kiscsoportosak legyenek.
- A tanórán kívüli ismeretszerzési módszerek (könyvtár, Internet, előadások, túrázások) csoportos vagy kiscsoportos formában szervezendők, a részvétel kötelező vagy fakultatív.
- A szellemi vetélkedők, pályázatok egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében kötelező vagy fakultatív alapon legyenek megszervezve.
- A havi, a féléves és az évi tanulmányi munka eredményeinek értékelése kötelező csoportos foglalkozásokon történik.

5.2. A fejlődés ellenőrzésének módszerei

- Rendszeres napi ellenőrzés, esetleges kikérdezés,
- elemző értékelés havonta, a nevelőtanárok részéről csoportszinten,
- elemző értékelés félévente a közgyűlésen.

5. 3. Felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció

Alapelvek

- A kollégiumnak türelmet kell tanúsítani az érintett fiatalokkal szemben.
- A kollégium családi otthon helyett lakhatást biztosít, a szülői gondoskodásból átvállal.
- A kollégium mintaadó, értékközvetítő és prevenciós tevékenységet is folytat.
- A kollégium az emberi kapcsolatokban közvetlen, együttműködésre épülő legyen.
- A kollégium légköre érzelmi biztonságot, szeretetet közvetítsen a tanulók felé.
- A kollégium e feladatrendszer megoldásában a tanulók aktivitására és motiváltságára építsen.
- A kollégium légköre bátorítást adó, ingergazdag, ösztönző és szabadságot adó legyen.
- A nevelői módszerek differenciáltak legyenek, alkalmazkodjanak a tanulók egyéni haladási üteméhez.
- Szükség esetén a kollégium direkt módon is befolyásolja a krízishelyzetbe került gyerekek környezetét, szakember segítségét kérheti, anyagilag is támogathatja a rászorult tanulóit.

Célok

- Társadalmi munkamegosztásra való felkészítés.
- A társadalmi mobilitás egyéni lehetőségeinek biztosítása.
- A társadalmi egyenlőtlenségek káros hatásainak enyhítése.
- Szocializáció.
- A tanulók személyiségének és képességeinek sokoldalú fejlesztése.

A feladatrendszer tevékenységeinek területei:

A hátránykompenzációs tevékenység, gondoskodási tevékenység.

A gondoskodás alapja:

- megfelelő ellátás (lakhatás, élelem, eü. ellátás, tanulás, életvitel),
- szeretet és megbecsülés iránti igény megteremtése.

Mintaadás, értékközvetítő tevékenység:

- erkölcsös gondolkodásra és viselkedésre irányuló ismeretek átadása,
- egészséges életvitelre szoktatás.

Szocializációs tevékenység:

- változatos szerepminták és szocializációs magatartások gyakorlásának lehetőségei (kooperációt, önállóságot, felelősségtudatot fejlesztő tevékenységek),
- harmonikus, szeretetteljes szociális környezet megteremtése,
- személyes kapcsolattartást, megfelelő empátiát, egymásra figyelést, rendszeres eszmecserét igénylő tevékenységek szervezése,
- a fentieket erősítő környezet kialakítása.

Kultúra és tudásközvetítő tevékenységek:

- szorongásmentes, nem tantárgyorientált, teljesítménykényszer nélküli légkör megteremtése,

- sokoldalú képességfejlesztő tevékenységek biztosítása.

Motivációfejlesztő tevékenységek:

- tanulási technikák, önismeret kialakítását segítő tevékenységek,
  - pozitív önértékelés kialakítására vonatkozó tevékenységek,
  - felzárkóztatás, alapkészségek megfelelő szintre hozása,
  - teljesítménykényszerből adódó szorongás feloldására irányuló foglalkozások.

5.4. Továbbtanulás segítése, pályaorientáció

- A kollégiumtanulás a segítő tevékenységével a diák továbbtanulási és felvételi esélyeit segíti.
- Tanulástechnikai, kommunikációs, matematikai, informatikai, idegen nyelvi ismeretei, vizuális kultúra, testi és mentálhigiénés kultúra, valamint önismeretének fejlesztésére vonatkozó tevékenységével támogatja a kollégium a diák továbbtanulását, pályaorientációját.
- A kollégium segít a pályaismeretek elsajátításában.
- Az intézmény a jövőkép hiányainak pótlására vonatkozó tevékenységet folytat.
- Alkalmazkodóképesség, élethosszig tartó tanulás, a piacgazdaság körülményeihez való alkalmazkodás, az egészség és a környezethez való pozitív viszonyulás kialakítását célzó tevékenységeket szervez.

Tehetséggondozás

- A kollégium légkörében érzelmi biztonságot, ösztönzést ad a tehetséges tanulónak, ingergazdag környezetével segíti adottságainak kibontakozásában.
- Széleskörű tevékenység biztosításával minden kollégista tanuló találja meg az adottságainak legmegfelelőbb tevékenységeket,

elfoglaltságokat.

- A kollégium biztosítja az adott tevékenység folyamatos elvégzésének lehetőségét.

5.5. Foglalkozások, tevékenységek szervezése

Év elején tanulmányi gondokkal és szociális hátrányokkal küszködő diákokat meg kell ismerni. Ennek módja a tanulmányi foglalkozásokon és a leckekikérdezéseken, valamint az osztályfőnökök tájékoztatása alapján történik. Szociálisan hátrányos helyzetben lévő tanulóinkat a kollégiumi tevékenységük figyelésével, társas viszonyaik során ismerjük meg. A szociálisan hátrányos tanulók esetén egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében pótolni kell a hiányosságokat. Alapvető követelmény ezekben az esetekben a nagyon jó, bizalmon és diszkréción alapuló tanár-diák kapcsolat.

Prevenciós tevékenységünk ismeretnyújtásra és a kollégiumi élet- és értékrendjére épül.

Az egyértelmű világos, ugyanakkor barátságos kollégiumi légkört a nevelők az évek óta kollégista és aktív tanulókkal együtt alakítják ki. A pályaorientációs foglalkozás kezdetben csoportosan, majd egyéni formában történjen. A kollégiumon kívüli ilyen irányú ismeretszerzési lehetőségekre a tanulókat normál körülmények között el kell engedni. A kollégiumnak a sikerélmény-biztosítás érdekében széleskörű és folyamatos szabadidős tevékenységet kell biztosítani. A tehetséggondozásban a kollégium tárgyi és személyi feltételrendszerének függvényében vesz részt minden diák, a kollégiumon kívüli lehetőségeket a legteljesebb mértékben ki kell használniuk. A foglalkozások kötelező jellegét - figyelembe véve a szituációt, a gyerek fejlettségét, a kitűzött eredmény fontosságát - elsősorban a csoportvezető határozza meg.

6. A kollégiumi nevelés tevékenységszerkezete

6.1. Foglakozások formái

A kollégium a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogram rendelkezéseit figyelembe véve kötelezően biztosított foglakozásokat szervez a következő foglalkozás-típusok szerint:

- Felkészítő, fejlesztő foglakozás
    - Tanulást segítő foglakozás
    - Csoportfoglalkozás
- Speciális ismereteket adó foglakozás
    - Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozás
    - Egyéni törődést biztosító foglakozás

6.2. Kötelező foglalkozások

6.2.1. Tanulmányokat segítő foglakozások

A tanulók számára heti 13 óra kötelező elfoglaltságot jelentő foglakozás, mely alól a házirendben szabályozott módon felmentés adható.

Szilencium:

Tanulószobai és hálószobai napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással csoportos és egyéni keretben. A tanulókat három kategóriába soroljuk tanulmányi eredményeik alapján:

Felzárkóztatás:

A tanulók hiányosságának pótlása adott tantárgyból (rendszeres vagy eseti), csoportos vagy egyéni keretek között.

Korrepetálás:

Egy-egy tantárgyból gyengébb teljesítményt nyújtó tanulók segítése, a napi ismeret elsajátításakor tapasztalt hiányok pótlása.

Tehetséggondozás:

Kiemelt képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása, az iskolával közösen.

6.2.2. Csoportfoglalkozások

A tanulók számára heti 1 óra kötelező elfoglaltságot jelent. Vegyes évfolyamonkénti bontásban három csoportban végzik a munkát a csoportvezető nevelők a következők szerint:

Tematikus csoportfoglalkozás:

A Kollégiumi nevelés alapprogramjában meghatározott témakörök feldolgozása az időkeretek és szervezési keretek figyelembevételével. A meghatározott témakörök tartalmát és azok feldolgozásainak ütemét, módszereit a csoportfoglalkozások kollégiumi keretterv melléklete tartalmazza:

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

Általános csoportfoglalkozások:

A kollégiumi csoport életével kapcsolatos aktualitások, feladatok, tevékenységek, események megbeszélése, értékelése.

6.2.3. Szabadon választható foglalkozások

A kollégium által működtetett szakkörök, foglalkozások, diákkörök stb. kínálatából minden diák egy évre választ egy 37 (33) órányi elfoglaltságot jelentő foglalkozást, amelyen a diák részvétele kötelező. A nevelők a diákok igényeit is figyelembe véve állítja össze egy-egy tanév választható foglalkozáskínálatát. A szabadon választható foglalkozásokon – a kötelező foglalkozásokhoz hasonlóan – diákjaink sokoldalú fejlesztésére törekszünk.

A szakkörök indítását erősen befolyásolják a tanulói igények, amiket figyelembe veszünk.

6.2.4. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

A kollégiumi foglakozások talán egyik legfontosabb foglalkozási típusa. A kollégiumi nevelők kötelező óra terhére szervezett foglakozási forma. Feladata a tanulók egyéni gondjainak, problémáik segítése.

Kollégiumunk ezeken a foglalkozásokon biztosítja tanulóinknak, hogy feltárhassák egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus, GYIV mb. és lelki vezető tanácsaira, segítségére.

Az átlagtól eltérő tanulókkal való fogalakozás funkciója:

Az átlagtól való eltérés formái:

- kiemelkedő képességű tanulók
  (Képességeik maximális kibontásához nem nyújt elég segítséget az átlagra szabott oktatási rendszer.)
- Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók
  (Valamilyen oknál fogva lemaradtak a tanulásban, de rendelkeznek a fejlődés lehetőségével.)
- Problematikus, vagy nehezen nevelhető tanulók
  (Esetükben főként szociális, társas és erkölcsi magatartás terén mutatkoznak problémák, érzelmi életük sérült, veszélyeztetettségnek vannak kitéve.)

Az ismeretátadás hatékonyságát különböző tényezők határozzák meg: pl. oktathatóság, tanulékonyság, motiváció, szorongás, fáradás, túlterhelés, a tanuló műveltsége, gondolkodásának fejlettsége.

A pedagógusnak ismeretekkel kell rendelkeznie arról, hogy a tanuló eredményességét milyen tényezők gátolják. Ezért a kollégiumba jelentkező tanulókkal és szüleikkel, a felvétel alkalmával elbeszélgetünk. Majd a nevelő testület által összeállított tesztet töltenek ki a felvételizők, ezt a tanárok értékelik.

Az kilencedikes /belépő/ tanulók esetében évkezdés után közvetlenül rövid teszt megírása következik, az ebben már alkalmazkodunk a NAT-ban fölsorolt műveltségi területekhez. A tesztek elkészítéséhez természetesen a nevelőknek ismerniük kell az

általános iskolában elsajátításra kerülő tananyagot.
A teszt értékelése után kerülhet sor a felzárkóztató, tehetséggondozó munka megindulására.

6.2.5. A kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozás

E tanulók esetében az értékmegóvás, az értékfejlesztés a cél. Ebbe a csoportba tartozó tanulók egy vagy több kognitív képessége fölülmúlja az átlagot. Tulajdonságaik korai felismerése a tehetséggondozó munka elengedhetetlen föltétele. Elkerülendő azonban az, hogy csak speciális képességek továbbfejlesztése történjék meg, a teljes személyiség fejlesztését kell célul tűznünk. A kiemelkedő képességű tanulók talán legfontosabb tulajdonsága a kreativitás, amelynek Taylor öt szintjét különbözteti meg:

Kifejező kreativitás
Produktív kreativitás
Feltaláló (inventív) kreativitás
Újító (innovatív) kreativitás
Teremtő kreativitás

A kollégiumban folyó tehetséggondozás éppen itt találja meg feladatát, hiszen nincsenek kötöttségei, nem osztálykeretben dolgozik, kötött tantervet sem kell követnie. Éppen ezért az ismeretátadásnak az átlagostól eltérő formáit is alkalmazhatja, pl. kérdezve-kifejtő módszer, vita, programozott oktatás (Skinner és Crodwer).
Kollégiumunkban a tehetséggondozás nem személyenként történik, hanem három-hét fős kiscsoportokban. Így nem csak a csoporttöbblet jön létre, hanem az egyén motiváltsága is növekszik. Természetesen a foglalkozások után nem szabad elfeledkeznünk az értékelésről sem. Bár ez esetünkben nem számszerűen történik meg, mégis egy-egy ismeretkör átadása után feltétlenül szükséges a tanulók teljesítményének megerősítése, elismerése. Az értékelést rábízhatjuk akár társaira, akár kérhetjük saját teljesítménye mérlegelését is.

Az alábbi műveltségi területeken folyik nálunk tehetséggondozás:

- anyanyelv és irodalom
- ember és társadalom

- művészet
- önismeret, önbizalom
- egészséges életmód

A nevelőtanárok végzettségüknek és érdeklődési területüknek megfelelő területeket irányítják.

6.2.6. A tanulási nehézségekkel küszködő tanulók

Hangsúlyoznunk kell, hogy itt nem fogyatékos, hanem retardált fejlődésű tanulókról van szó, azaz a tanulók valamilyen oknál fogva lassabban haladnak és lemaradnak a tanulásban, de fejleszthetőek.

A tanulási nehézség okai:

- Érzékszervi károsodás (Gyengénlátás miatt a tanuló hibásan olvas és ír, és az így szerzett hibák rögzülnek.)
- Idegrendszeri sajátosságok (Az introvertált típusú tanuló könnyen koncentrál, de nehezen vált más témára, ezért a gyors iramú tanítási órán hátrányba kerül.)
- Pszichológiai jelenségek (Gátlás következik be olyan jellegű feladat esetében, amelynek teljesítése a tanuló csoportban elfoglalt státusát kedvezőtlenül befolyásolhatja.)
- Pedagógiai oktatás-lélektani okok (Ha a tanuló elé kitűzött akadály túl nagy, a diák a vereség mértékének csökkentésére törekszik, s ez minimalizáláshoz vezet.)

A tanulási nehézség leküzdésének módjai

- A nehézség okának feltárása
- Egyéni korrekció kidolgozása

Az okok feltárása után a következő módszer alkalmazzuk: az első fázisban könnyű feladatot kapnak, melyet sikerrel tudnak megoldani. Így lassan átalakul a negatív motiváció pozitívvá, mert megismerik a teljesítés örömét. A tekintély személynek, vagyis a tanárnak ilyenkor együtt kell örülnie a diákkal, hiszen akinek az önbizalom-szükséglet szűkös kielégítéséért is harcolnia kell, nem érdeklődik mások

szükségletei iránt, nincs mit „leadnia”. Ez egy másik tendencia megjelenéséhez: a nehezen nevelhetőséghez vezet.

A felzárkóztatás második szakaszában már nehezebb feladatok következnek, melyeknek sikeres megoldása után a tanuló önértékelése és társainak értékelése is pozitívan változik meg.

A felzárkóztatás befejezése után a csoportvezető tanár fokozott figyelemmel kíséri a tanulók további fejlődését.

A feladatok zöme két alapvető fogalom köré csoportosítható: **prevenció, korrekció.**

A prevenció, azaz a megelőzés azt hivatott szolgálni, hogy a várható problémák kialakulása előtt történjék meg a beavatkozás, mielőtt még a gyermek személyiségfejlődésében torzulás következne be. A prevenció főként társadalmi feladat.

A korrekció ezzel szemben főleg az iskolai, illetve kollégiumi nevelés feladata. A pedagógus első feladata a gyermek előéletének anamnézise alapján történik. Kollégiumunkban nagy szerepet szánunk a személyiség lapok elkészítésének, melyek megkönnyítik a csoportváltások esetén a nevelőtanárok folyamatos munkáját. Mindezek elvégzésére azért van szükség, mert a konkrét korrekciós terv elkészítése előtt ismernünk kell a tüneteket kiváltó okokat.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

A beilleszkedési, magatartási nehézségek kialakulásának alapvető okai, a biológiai tényezők és a környezeti hatásra bekövetkező elváltozások egyaránt előfordulnak, a jelenség felismerése, azonosítása a tanulókkal folytatott beszélgetés, csoportvezetői, tanári megfigyelés alapján történik. Súlyos probléma esetén, szakintézmény segítségét kérjük (gyermekpszichiátria, nevelési tanácsadó) szülőt bevonva, iskolával egyeztetve.

7. A kollégiumi nevelés feladata

7.1. Erkölcsi nevelés, közösségi életrend és normarendszer követése

/Egyén és közösség/

Alapelvek:

- A közösség az együttműködés és a folyamatos tevékenység színtere.
- A hagyomány és a közös jövőkép a csoportkohézió fontos eleme.
  - A közösség érzelmi színtere a szociális kompetencia fejlesztésének lényeges tényezője.
  - A közösségi életrend és a normarendszer fejlesztésében kitüntetett szerepe van a pedagógus személyiségének, attitűdjének, segítőképességének, vezetési stílusának.
  - Az egyén és a közösség közötti viszonyok a szociális viselkedésben megnyilvánuló kölcsönhatások, amelyeket az aktuális szociális helyzet, az egyén szociális értékrendje, szociális képességei és kreativitása határoznak meg.

  - Alapvető értékeinknek tekintjük:
    - A humanizmust, a kollektivizmust, a hazafiságot, a demokratizmust, a munka tiszteletét, a szabadságot,
    - a közösségi magatartást, a szolidaritást, a másság tiszteletét,
    - a személyes méltóságot, az élet és egészség védelmét, a személyes tulajdon megóvását, a személyes meggyőződést és szokások tiszteletét, az önismeret, az önkontroll, az önmagunkért való felelősséget,
    - a kulturális értékek tiszteletét, a kultúra iránti érdeklődést, a nyitottságot, a toleranciát,
    - a természet szeretetét és védelmet, az élet tiszteletét.

Célok:

- A szociális értékek megismerése, pozitív értékrendek elfogadása és e szerinti viselkedés elősegítése.
- Alapvető etnikai és illemtani ismeretek elsajátítása.
- Az együttműködéshez szükséges szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, szervezőképesség, kommunikációs kultúra)

fejlesztése.

- Elősegíteni, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben; segíteni a kollégista beilleszkedését az új környezetbe.
- A felnőttkori polgári lét, a társadalmi tevékenységek gyakorlásának megismertetése. A társadalom szerkezetének és működésének magyarázata.
- Családi életre nevelés segítése.

A szociális kompetencia fejlesztésének területei:

- Cél a szociális kompetencia komponenskészletének gyarapítása, az egyéni értékrend és képességrendszer kiépülésének és kreativitásának elősegítése.

Az egyéni szociális értékrend fejlesztésének területei:

- kötődés,
- rangsorképzés,
- csoport- és hovatartozási kötődés,
- birtoklás,
- párkapcsolat és szexualitás, családi élet, utódnevelés.

Szociális képességrendszer fejlesztése:

- szociális szokások, minták,
- szociális ismeretek és készségek kialakítása,
- érzelmi és szóbeli szociális kommunikáció,
- segítőképesség fejlesztése,
- együttműködési képesség fejlesztése,
- vezetőképesség fejlesztése,
- versengési képesség fejlesztése.

Erkölcsi nevelés területei:

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe, mivel kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelést elsősorban közösségi programok, foglalkozások és pozitív személyes példa útján valósítjuk meg. Pedagógiai munkánk segítségével a tanulókban kialakíthatjuk a helyes szociális viselkedés, tolerancia, alkalmazkodóképesség mintáit. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt. A kollégiumi élet rendjének segítségével maradandó értékrendszert tudunk átadni a tanulóknak. A személyiségformáló és erkölcsi nevelésre igaz a leginkább, hogy minden foglalkozás, közösségi együttlét alkalmas arra, hogy e nevelés céljaihoz hozzájáruljon. A csoportfoglalkozásaink tervében is szerepelnek az erkölcsi normákkal, személyiségformálással kapcsolatos tematikus foglalkozások.

Fejlesztési követelmények:

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Tanulóink ismerjék meg az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Érezzék át és legyenek tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képesek legyenek az életkoruknak megfelelő erkölcsi választásokra.

Illemtani ismeretek területe:

- Az illemtan helye a viselkedésszabályozásban.
- Az illemtan története.
- Feldolgozandó illemtani ismeretek:
    - A kommunikáció (köszönés, megszólítás, beszélgetés, hallgatás, bemutatkozás),
    - a tisztálkodás, az öltözködés,
    - az étkezés (evőeszközök használata, ételfogyasztás),

- a vendégség, a vendéglátás, az ajándékozás,
- a művelődés, a szórakozás (színház, mozi, vendéglő, sportesemények, kirándulások, stb.) illemtani vonatkozásai,
- a családi események (eljegyzés, házasság, keresztelő, betegség, temetés).

- Az illemtani ismeretek gyakorlati alkalmazása:
  - Vendéglátás a kollégiumban,
  - kollégiumi összejövetelek, ünnepségek,
  - a különböző kollégiumi foglalkozások,
  - színház, mozi, hangverseny látogatás.

7.2. Családi életre nevelés területei:

A családnak, mint a társadalom építőkövének meghatározó szerepe van tanulóink erkölcsi érzékének önismeretének alakításában, egészséges személyiség fejlődésükben. A harmonikus család modell elősegíti gyermek fokozatos önállósodását, más közösségekbe való beilleszkedését. Olyan légkört teremtve, ahol a gyermek testi-lelki kötődés szükséglete kielégül.

A szereteten alapuló, gyermekközpontú, távlatokban gondolkodó, következetes nevelés megvalósulásához elengedhetetlen diákjaink valóságának, ismerete. Tanulóink előéletét meghatározó tényezők közül a család rendelkezik a legmeghatározóbb szereppel. Kollégiumunk a kölcsönös tisztelet, bizalom és elfogadás szellemében igyekszik együttműködni a családokkal. Kapcsolódási pontok, közös metszetek létrehozására törekszünk nemcsak a családok és a kollégium között, de a partner iskolákkal is. Nevelésünk során igyekszünk a lehető legjobban megközelíteni egy jól működő család tevékenység rendszerét.

Különös figyelmet fordítunk a nehézségekkel küzdő családokból érkező diákokra. Nemcsak a gazdasági funkció sérülése, a szegénység okozhat problémákat, de az érzelmi, társadalmi, szocializációs feladat ellátásában is keletkezhet hiba.

A családi életre nevelés legkritikusabb csomópontja a serdülő és ifjúkor. Ebben az életkorban nehézséget okozhat a belülről fakadó igények és külső elvárások integrálása. A fiatalnak ebben az életkorban kell elsajátítani a felnőtt szerep jellemzőit. A kollégium élet megszervezésénél törekszünk az önálló életvitel kialakításának igényét kialakítani. Felelősség vállalásra ösztönözzük, különös tekintettel a segítségre szoruló családtagokkal szemben, diákjainkat. Segítjük kialakítani a megfelelő konfliktus kezelési technikákat. Információkkal segítjük pályaválasztásukat. Fontos feladatunk a helyes, felelősségteljes párkapcsolat férfi-nő kapcsolat ismertetése.

7.3. Testi és lelki egészségre nevelés (az egészséges - és a kultúra iránti igényes életmódra nevelés)

Testi és lelki egészségre nevelés:
Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Ösztönözzük tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra a mozgásra a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására társas viselkedésük szabályozására a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Kollégiumok sportélete hozzájárul az egészséges életvitel a helyes életmód minta kiválasztásához. Fontos számunkra hogy a kollégiumunk otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson ahol, a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Célok:

Az egészséges életmódra és a kultúra iránti igényességre nevelés a személyes kompetencia motívum- és képességrendszerének fejlesztését szolgálja. Cél az

önpusztító, hátrányos komponensek kialakulásának megelőzése, az előnyös komponensek gyarapítása. A szabadidős tevékenység kultúrájának fejlesztése. Az önálló életvitelhez szükséges ismeretek bővítése, képességek kialakítása.

Szabadidős tevékenység kultúrájának fejlesztési területei

Szabadidős kulturális tevékenységek területe:

- Önálló ismeretszerzés és kulturális igény kialakítása (színház, mozi, kiállítás, vetélkedők, pályázatok).
- Alkotótevékenység lehetőségének biztosítása (zene, vizuális kultúra, technikai tevékenységek esztétikai vonatkozásai).
- Médiakultúra fejlesztése (kollégiumi újság, rádió működtetése, videózási alapismeretek).
- Alapvető elektrotechnikai ismeretek és jártasságok kialakítása (kollégiumi eszközök rendeltetésszerű használata).

Szabadidős sporttevékenységek

- A mindennapos mozgás biztosítása.
- A kollégiumon belüli versenyek kivitelezése.
- Középiskolai kollégiumok közötti sportrendezvények szervezése, azokon való részvétel.

Módszerek, foglalkozások:

- A feladatrendszer feldolgozására az életkori sajátosságokat figyelembe véve kiscsoportos és csoportos foglalkozások keretében kerül sor.
- A témákat folyamatosan, fokozatosan bővülő tartalommal, ismétlésekkel kell feldolgozni.
- A direkt ismeretszerzésen túl a kollégium életrendjével, pszichés klímájával is a kívánt hatás elérését kell elősegíteni.
- A tanulók bevonása, a bevont diákok segítése igen fontos feladat.
- A példamutatás mellett, szükség esetén, erélyes fellépésre is szükség lehet. A

foglalkozásokon való részétel kötelező jellegét a téma fontossága, az érdeklődők köre, továbbá az aktuális helyzet alapján a nevelőtanár határozza meg.

7.4. Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A Piarista kollégium spirituális nevelése elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. A kollégiumi közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei. Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. (empátia) Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények:

- a társadalmilag elfogadott szokások és minták közvetítése, a helytelen magatartásformák, viselkedésmódok felismertetése
- az önismeret gazdag elméleti és tapasztalati alapjainak lerakása, az önmenedzselés megalapozása
- konfliktuskezelési technikák megismertetése és gyakoroltatása
- diák-önkormányzati rendszer hatékony működtetésével az érdekképviselet és az érdekérvényesítési képesség fejlesztése, a jogok és kötelességek gyakoroltatása

Célok:

- Az önismeret az önértékelésen alapuló önfejlesztési képesség kialakítása.
- A korszerű világkép elemeinek tudatosítása.
- Az önálló életvezetéshez szükséges ismeretek megszerzése, a tevékenységek gyakoroltatása.
- A közösen meghatározott szabályok betartatása.
- A „kollégiumi közösségi tudat" kiépítése.
- Elősegíteni a felelősségteljes magatartás kialakítását.

Az önismeret fejlesztésének területei:

- Önmegismerés.
- Önértékelés.
- Önfejlesztő képesség.
- Társas kapcsolatok, közéleti szereplés.

A csoportfoglalkozások tematikájába beépül:

- Az önismereti készségek és képességek kialakítása.
- Az egyén, a család, a közösség.
- A kapcsolatok /család/ és kapcsolódás /barátság/ módjai és formái.
- Az egyén és a társadalom.
- Az emberi megnyilvánulások értelmezése az életből (a másik ember személyiségének tisztelete, megértése, önmaga felvállalása).
- Az erkölcsi normák változásainak megismerése.
- A kommunikáció szerepe az önmegvalósítás folyamatában.
- A lelki egészségünk.
- Az érdeklődés és az önismeret szerepe a pályaválasztásban.

Módszerek, foglalkozások:

- Az önismeret fejlesztése a kezdeti ismeretközlő szakaszban csoportos foglalkozásokon, majd egyéni és kiscsoportos foglalkozásokon és beszélgetések keretében történik.
- A korszerű világkép alakításának rendszerező szakasza a középiskolai tanulmányok vége felé történik. Ezen a téren jelentős eltérések vannak a diákok fejlettsége között, ezért a fejlesztő foglalkozásokat egyéni, fakultatív formában ajánlatos megtervezni és megtartani.
- Néhány témakör lehetővé teszi a tanulói kiselőadás formájában történő előadást.

7.5. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség, Kísérés a megélt hit felé – vallásos nevelésünk

Piarista szolgálatunk identitáselemei közé tartozik a *társadalom megújítása*. Ezen többek között azt értjük, hogy:

- „Ismerjük és felelősen felvállaljuk a közvetlen környezetünkben élő emberek szociális helyzetét.
- Helyet adunk (fizikailag és emberi kapcsolatokkal) olyan csoportok létrehozásának és a bennük való részvételnek, amelyeknek mások szociális jellegű megsegítése, az emberek életmódjának javítása a célja.
- Helyet biztosítunk olyan programok számára, amelyekben a hit és a kultúra együttesen van jelen.
- Elősegítjük, hogy azok, akikkel foglalkozunk, saját élethelyzetüknek megfelelően elkötelezetten vállalják a társadalom reformjára irányuló nagy vágyak megvalósítását."[1]

Piarista nevelésünk célja, hogy a fiataljaink a velünk töltött idő alatt érzékennyé váljanak a közvetlen és tágasabb környezetük szükségleteire, hogy megszólítsa őket a másik ember helyzete, és ezekre a megszólításokra kreatív, építő és gyógyító módon reagáljanak. Célunk, hogy felismerjék a bennük rejlő lehetőséget, hogy felismert képességeiket mozgósítani tudják, és hogy együttműködő módon tudjanak válaszolni a felismert kihívásokra. Ehhez érett önismeretre van szükség: hogy tisztában legyenek adottságaikkal, lehetőségeikkel és határaikkal, és hogy a másokon való segítés jegyében felelős és reális döntéseket tudjanak hozni.

Mindezek érdekében a következőket tesszük.

Éves nevelési tervünkben két csoportfoglalkozást szánunk erre a témára. Ez elméleti ismertgazdagítást, interaktív foglalkozást, együtt tervezést jelent. Továbbá a diákok számára önkéntes tevékenységekben való részvételi lehetőséget biztosítunk a sátoraljaújhelyi piarista jelenlét egyéb tevékenységeiben: a tanodában és önkéntes szolgálatokat ösztönző tevékenységeinkben. Az önkéntes tevékenységeket egyfelől

[1] https://www.piarista.hu/sites/piarista.hu/files/field/csatolt_fajl/2019/szolgalatunk_kalazanciusi_identitasa_2011.pdf

intézményesen kínáljuk a diákoknak, másfelől közös tervezésre és megvalósításra ösztönözzük őket, és a kivitelezhető ötleteket támogatjuk. A kollégium biztosítja az önkéntes szolgálatokban részt vevő diákok számára a mentorálást, folyamatos kísérést és visszacsatolási lehetőségeket. Fontosnak tartjuk, hogy az egyéni önkéntes vállalások és tevékenységek ne elszigetelten történjenek, ezért az önkéntes munkát végzők számára csoportot szervezünk, ahol a tevékenységekben megélt tapasztalatokat közös tanulási fókusszá tudjuk tenni.

Piarista emberképünkben központi helyet foglal el a spirituális dimenzió. Küldetésünk középpontja, hogy az egész embert megszólítjuk és fejlesztjük, így nevelői munkánk lényegi elemét képezi a vallásos nevelés, a megélt hit felé való kísérés.
Nevelői munkánk során diákjainkat a felelős felnőtt útkereső és istenkereső életforma felé kívánjuk kísérni. Diákprofilunkban, a spirituális dimenzióban ilyen meghatározások szerepelnek: Istenkereső, Istenre nyitott, nem zárkózik el; felelősséget vállal magáért; valós önképe van; döntéseiben határozott, önmaga elképzeléseit valósítja meg – mérlegelve annak veszélyeit; védi határait; értelmesnek és értékesnek látja az életet; világos célja van és van értékrendje. Pasztorális programunk ezeket a célokat tartja szem előtt.
A pasztorális munka megtervezésekor figyelembe vesszük, hogy a diákok különböző képzettséggel és érdeklődéssel érkeznek a hit terén, különböző mélységű Isten-kapcsolatuk van, különböző szinten állnak a vallásgyakorlásban. Legtöbben egyre inkább közömbösek, vagy legalábbis vallásos előélet nélkül érkeznek, ilyen jellegű gondolkodásban nem volt részük, ez a szókincs hiányzik regiszter-készletükből. Erre a színes valóságra nyitottak vagyunk, amikor az evangelizációs munkánkat tervezzük: a távolabbról érkezők számára a hittel való ismerkedés útját kínáljuk, akit pedig nem kell már bevezetni a keresztény hitbe, számukra a hitben való elmélyülés, a hit érlelésének útját (preevangelizáció – evangelizáció). Célunk, hogy a diákok Istennel, mint Atyával találkozzanak, hogy Jézusban barátra ismerjenek, hogy merjék életüket a végső értékek mentén újragondolni és tervezni.
Pasztorációnk fontos részét képezi a személyes kísérés. Küldetésünknek tartjuk, hogy

ismerjük diákjaink valóságát, arra érzékenyen reagáljunk, megszólíthatók és tapintatosan megszólítók legyünk. Kísérésünkben felajánljuk az élet dolgaiban való eligazodáson túl az érlelődő hit útján való kísérést is.

Pasztorációs munkánk célja diákjaink hivatáskultúrájának fejlesztése is. Ez több mint a pályaorientáció – amely külön fejezetet képez a nevelési programban. Hivatáskultúrán azt értjük, hogy „megtalálni helyemet a világban, megtalálni küldetésemet, feladatomat, azt a helyzetet, amelyben egész vagyok és boldog.” Ezt az önismereti utat összekapcsoljuk az istenkép és istenkapcsolat fejlődésével és gondozásával.

A hivatáskultúra gondozása mellett érzékeny figyelemmel vagyunk az egyházi és azon belül is a piarista hivatás ápolására. Ezt elsősorban úgy tesszük, hogy piarista nevelői hivatásunkat úgy éljük meg, hogy az megszólító és vonzó lehessen. Ezen túl merünk hivatásunkról őszintén és nyíltan szólni, merünk megszólítók lenni. Az evangelizációs csoportokban hivatásébresztő tematikával is dolgozunk, valamint az idősebb és nyitottabb diákokat bátorítjuk csoportvezetői szerep vállalására, hogy ezzel is fejlődjenek felelős keresztény életük kibontakoztatásában.

Konkrét tevékenységek megfogalmazása:

Lelki percek: hetente egy csoportos foglalkozás, egész évre kidolgozott tematika alapján. Témakörébe tartozik: evangéliumi elmélkedés, ismerkedés Jézus Krisztussal; ismerkedés Kalazanci szent József életével, a piarista renddel és küldetéssel; az egyházi évben szereplő fontos és ismertebb szentekkel való ismerkedés és életükről való elmélkedés; bevezetés az imádságos életbe; a fiatalok életét és kérdéseit érintő témák alapján beszélgetések, gondolatébresztő szempontok.

Évi liturgikus alkalmaink és ünnepeink:

- tanév kezdő imádság
- Szent Gellért
- Szent Erzsébet
- Patrocínium – a Piarista Rend alapítójának ünnepe
- Halottak napja
- Mikulás
- Karácsony

- Házszentelés
- Szent Balázs
- Hamvazószerda
- Húsvét
- Pünkösd
- Évzáró imádság

Kalazancius Mozgalom

Diákjainkat bátorítjuk és hívjuk a keresztény közösségi élet tanulására és megélésére. Ennek helye a Kalazancius Mozgalom (KM) csoportja, amelyben a részvétel önkéntes. A csoport heti rendszerességgel éli közösségi életét, éves tematikával bír, a közös tanulás, imádság és játék mentén szerveződik. Célja a személyes hit közösségi életben való elmélyítése, a felnőtt keresztény élet tanulása. A KM helyi kollégiumi csoportjával kapcsolódunk a Piarista Rend Magyar Tartománya KM csoportjainak hálózatába, részt veszünk képzéseken, találkozókon és ünnepléseken.

7.6. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Törekszünk arra, hogy tanulóink megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeink, sokszínűségének megőrzésébe gyarapításába. „Ökokollégium”, Trastevere projekt.

Célok:

- Megmutatni a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát.
- Megismertetni az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, törekedni arra, hogy mindezt örömforrásként élhessék át a diákok.
- Képessé kell tenni tanítványokat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére.
- Felkészíteni a diákokat a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére.
- Ösztönözni a tanulókat a környezet védelmére, főként arra, hogy tartózkodjanak

környezetük káros terhelésétől.

- Világossá tenni, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

A környezettel való kapcsolatteremtés különböző módozatait beépíteni a kollégisták mindennapi életébe:

- A szobarend kialakítása /otthonról hozott dísztárgyak/
- Az udvar megbecsülése, ápolása.
- Víz-, villany, energiatakarékossági program.
- A tanulóasztal rendje, tisztasága.
- A hűtőszekrény, az ételtároló, a konyha, az ebédlő, a mosogató, a mosdó, a fürdő, a zuhanyozó, a klubhelyiség rendben tartása és ésszerű, takarékos, tiszta használata.

A csoportfoglalkozások tematikájába beépülnek:

- A közvetlen környezet veszélyei.
- A kötelező tűz-és balesetvédelmi tájékoztatók, tűzriadók.
- Szűkebb környezetünk megismerése /Zempléni hegység/.
- Természetvédelmi értékek a tanulók saját lakóhelyén.
- Természetvédelmi területek elhelyezkedése Magyarországon.
- A világörökség részei.
- Megemlékezés a környezetvédelmi napokról
    - a Föld Napja /április *22./,*
    - a Madarak és Fák Napja /április 27./,
    - a Víz Világnapja /március 22./,
    - a Környezetvédelmi Világnap /június 5./.

A megvalósítás módszerei:

- előadások, filmek,
- kirándulások, megfigyelések, túrák,

- egyéni gyűjtőmunka, szakirodalom feldolgozása, kiselőadások,
- kiállítások, vetélkedők.

7.7. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Kibővítve a családból hozott nemzethez való kötődést, valamint az oktatási intézményekben szerzet előzetes ismereteket, a kollégiumunk támogatja a szülőföld, a haza és népei megismerését és megbecsülését. Elősegítjük, hogy a tevékenységek és a nevelés során alakuljon ki bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a nemzeti összetartozás érzése a „mi élmény”.

Kiemelten támogatjuk egyik legfontosabb nemzeti értékünk az anyanyelv ápolását, együttműködve a Magyar Nyelv Múzeumával. A különböző művészeti ágakat segítségével pl. képzőművészet, irodalom… a hazaszeretet tükröző alkotások megismerését elősegítjük. Megismertetjük diákjainkat a határon túli magyarság helyzetével, felvesszük a kapcsolatot az ott működő piarista intézményekkel.

Nagy figyelmet fordítunk a kollégiumi foglalkozásokon a nemzeti értékek megismerése mellet a szűkebb környezethez való ragaszkodást, a lokálpatriotizmust elősegítő tevékenységekre. Szorgalmazzuk és anyagi támogatással minden diákunk számára lehetővé tesszük, hogy a nekik második otthont adó a város, kulturális életébe bekapcsolódjanak. Elősegítjük, hogy programokon nem csupán nézőként vegyenek részt, de tevékenyen, saját hagyományainkkal színesítve kiegészítjük a kínálatot. A diákok aktív közreműködésével megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről.

Lehetőséget teremtünk, hogy tanulóink a kollégiumi kirándulások, lelkinapok során megismerkedjenek nemzeti történelmünk kiemelkedő emlékhelyeivel, a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságával.

Identitásunkat megőrizve, tágabb otthonunk Európa történelmi, kulturális hagyományainak, örökségének megismerésére, megóvására, gyarapítására figyelmet fordítunk, különös tekintettel a közép-európai régió sajátosságainak megismertetésére.

Elősegítjük hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogainak megismerését, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik tiszteletben tartását. Támogatjuk kollégiumunkban élő nemzetiségi tanulók számára az adott nemzetiséghez tartozás

tudatának erősítését, kultúrájuk elsajátítását.

Célok és feladatok

- A szülőföld, az elbocsátó, a befogadó környezet szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet alapjainak kialakítása, ismerete (település, kisebb tájegység).
- Országunk, nemzetünk ismerete, szeretete.
- Az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata.
- A határainkon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete, a velük való közösségvállalás.
- Hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása.
- Nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink).
- A hazaszeretetet tükröző versek, irodalmi alkotások ismerete, vendégszeretet.
- A magyar feltalálók, híres találmányok, magyar olimpikonok élete, jelentősége.
- A hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik tiszteletben tartása.
- Az európaiság, az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása.
- Az egyetemes emberi jogok megismerése, elfogadása, tiszteletben tartása.
- Más népek nemzeti érzésének, kultúrájának tiszteletben tartása.
- Nemzetiségi identitástudat, az etnikai tudat megőrzése, fejlesztése, nemzetiségek hagyományainak, kulturális örökségének tisztelete, ápolása.

Az, hogy hangsúlyt helyezünk nemzeti kultúránkra, nem áll útjában annak a vágynak, hogy az „európai nagycsalád" tagjaiként éljünk. Sőt, minél inkább megismerjük nemzeti kultúránkat, annál nyilvánvalóbb, hogy az nem más, mint az egy közös európai örökség továbbfejlesztése, így Európához, mint gyökerünkhöz jutunk el, s az által még jobban értjük és becsüljük értékeinket. Ez a kulturális egység az európai nemzetek

között sokkal mélyebb és tartósabb közösséget biztosíthat, mint bármilyen gazdasági integrációs törekvés vagy politikai szövetség létrehozása.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése

- Az Európáról és a világról szóló legfontosabb tudósítások figyelemmel követése a tömegkommunikációs eszközökben.
- Külföldön járt tanulók élménybeszámolói.
- Fénykép és képeslap gyűjtése, azokból álló tabló készítése.
- Nemzetiségi, illetve un. „határok feletti" műsorok megtekintésének szorgalmazása.

Csoportfoglalkozás tematikájába beépülnek:

- A helyismereti, helytörténeti gyűjtőmunkák.
- Nemzeti történelmünk legfontosabb helyszínei.
- A múzeumlátogatások kultúrája, a múzeumi anyagok feldolgozásának különböző módjai.
- A magyarság és a magyarországi nemzetiségek egyes hagyományainak megismerése.
- Nemzeti ünnepeink, nemzetiségeink ünnepei.
- Szimbólumok: címerünk, zászlónk eredete, a Himnusz és a Szózat ismerete.
- Magyar nemzetiségek a határon túl.
- A határon kívüli magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei ma.
- A médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése.
- Az Európai Unió jellemzői.
- Önálló tájékozódás a könyvtárak és média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban.
- Kapcsolatfelvétel, cserekapcsolatok, testvériskolai kapcsolatok a hagyományőrzésben.
- Az anyaországi, nyelvterületi felsőoktatási lehetőségek megismerése.

7.8. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumunk megismerteti diákjainkkal a demokratikus jogállam kialakításának történelmi hátterét az ókortól napjainkig. Elősegítjük a demokratikus intézményrendszer használatához szükséges ismertek és képességek elsajátítását. Alapot szolgáltatunk a közéletben való tudatos szerep vállalásra. Ösztönözzük a tanulókat, a törvények az emberi jogok tiszteletére. Tudatosítjuk tanulóinkban a jogok és kötelességre együttes érvényesülését. Elősegítjük, hogy összhang jöjjön létre az egyéni célok és a közjó között. Mások véleményét megismerő és mérlegelő magatartásra késztetjük diákjainkat. A vita kultúra elsajátítására hangsúlyt helyezzünk.

A kollégiumunk jelentős szerepet vállal egymás kölcsönös elfogadásának kialakításában. Segítenünk új diákjaink beilleszkedését, megismertetnünk velük a közösségi együttélés normarendszerét és a kollégium által képviselt értékeket A tanulót a belépés pillanatától közösségünk egyenrangú tagjának tekintjük. Intézményeinkbe felvételt nyert diákjainkat feltételek nélkül befogadjuk piarista közösségünkbe, amelyet érezniük és megtapasztalniuk kell mindaddig, amíg ránk vannak bízva. Feladatunk, hogy kicsiben leképezve a társadalmat, megismertessük az együttélés és együttműködés szabályrendszerét, tudatosítjuk, és helyzetgyakorlatokon segítségével elsajátíttassuk.

Törekedünk a kollégisták szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő magatartás tevékenységformáinak ösztönzésére, a destruktív megnyilvánulások javítására.
A diákönkormányzat működését a parlamentarizmus, a jogok gyakorlásának alapvető eszközének tekintjük. A kollégiumi diákság és a nevelőtestület közötti hatékony kommunikáció szervezése kiépítésére törekszünk.

7.9. Médiatudatosságra nevelés

(Művészet és információs kultúra)

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy ismerjék és értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A

médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára. A foglalkozások során alapvető cél, hogy a diákok megtanuljanak különbséget tenni a médiatartalmak között, kritikai szemmel tekintsék a média produktumait, s így tudatosan kezeljék a médiatartalmakról nyert benyomásokat, hatásokat. Továbbá fontos feladat, hogy tanulják meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni az IKT eszközök és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Feladatok:

- Alkotó helyzeteket biztosítani, amelyek sarkallják a diákokat személyes elképzeléseik kifejezésére, a művészi kommunikáció segítésére.
- Lehetővé tenni a kollégiumi tanulók számára különböző alkotások /irodalmi, képzőművészeti, nép- és iparművészeti, fotó, film/ készítését, produkciók létrehozását és bemutatását.
- Segíteni az egyéni ízlés alakulását.
- Példát mutatni a szélsőségektől tartózkodó, divatos öltözködésre, ízléses, igényes belső, külső téralakításra, tárgyhasználatra.
- Megtanítani a fiatalokat, hogyan alkalmazzák - a kommunikáció különböző

formái mellett - a gondolatok kifejezésének, közlésének egyéb eszközeit is.

- Különös figyelmet fordítani az önművelés támogatására, a könyvtár és információs forrásközpont céltudatos használatára való felkészítésre.
- Törekedni arra, hogy a műveltség váljon meghatározó erkölcsi értékké a diákok számára.
- Ismertetni a diákokat népi kultúránkkal, népművészettel.

Csoportfoglalkozások tematikájába beépülnek:

- Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés, az esztétikum.
- A művészet és a valóság.
- Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival.
- Műelemzés, kritikai magatartás megbeszélése.
- Kulturális események, rendezvények, produkciók során élmények utáni megosztás a társaikkal.
- Az alkotás öröme:
  - harmónia és diszharmónia megkeresése és létrehozása a művészeti alkotásokban és a valós világban,
  - tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.
- Nemzeti kultúránk:
  - a nemzeti kultúra kincseinek megismertetése,
  - a népművészet megismerése,
  - ismerkedés a néphagyomány értékeivel.
- Egyetemes műveltség:
  - a magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei,
  - ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel,
  - találkozás a kultúra jeles képviselőivel.
- Könyvtári informatika:
  - informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása.

A csoportvezetők feladata:

- Tájékoztatja a tanulókat, hogy a kollégiumon kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Pedagógusok, szülők, vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét.
- Gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.
- A kollégiumban a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát.(nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély szolgálat, gyermekek átmeneti otthona, stb.)
- Időszerű feladatunk a szenvedélybetegségek megelőzése.

Kollégiumunkban ezt elősegíti a nevelők és tanulók közötti jó (bensőséges) kapcsolat, a szülőkkel, osztályfőnökkel való gyakori kommunikáció és információ csere. A megelőzésnél fontosnak tartjuk a tanulók tájékoztatását a szenvedélybetegségek következményeiről, veszélyeiről. A kollégiumban, valamint a tanulók részére bárhol szervezett rendezvényen tilos a szervezetre káros élvezeti cikkek árusítása, fogyasztása. A kollégium összes helyiségében tilos a dohányzás.

7.10. A tanulás tanítása

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés, az élethosszig tartó tanulás igényének, a nyitottságnak, önismeretnek, céltudatosságnak a kialakítása.

A kollégiumi tanulás-módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való eredményesebb tájékozódást szolgálják. Segítik a diákokat abban, hogy idejüket jól be tudják osztani, megszervezzék kollégiumi életüket, életrendjükhöz fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységük és tennivalójuk között. Elősegíti, hogy a tanulók kialakítsák magukban, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás alapja az iskolai sikernek.

A tanulás tanítása érdekében a kollégium céljai, feladatai ezen a területen:

- a rendelkezésére álló minden eszközzel kísérelje meg a tanulás fontosságára rávezetni, motiválni tanulóit – formálva tudatukat-
- Alapfeladatként kísérje figyelemmel és segítse kollégiumi életük teljes tartama alatt a tanulási tevékenységüket;
- segítse hozzá a tanulókat az eredményes tanulási, módszerek, technikák megismeréséhez és elsajátításához, alapképességeik fejlesztéséhez, támogassa felkészülésüket – az iskolával együttműködve – a továbbtanulásra, a felnőtt életre
- fejleszteni a tanuláshoz szükséges elemi részképességeket, pótolni az esetleges lemaradásokat
- javítani a tanulók olvasási attitűdjét, fejleszteni az emlékezőképességet, a gondolkodást, a kognitív képességeket, a beszédkészséget
- segíteni a személyes kompetencia fejlődését, a kommunikációs, információszerzési készségek, önművelődési, feladatmegoldó, problémamegoldó képességek fejlesztését.

A hatékony, önálló tanulás eléréséhez a tanuló részére szükséges fejlesztési követelmények:

- rendelkezzen megfelelő önismerettel
- elvárásai önmagával szemben legyenek reálisak
- legyen kellően motivált és céltudatos, céljait ne tévessze szem elől

- legyen tisztában azzal, hogy milyen külső és belső feltételek szükségesek az eredményes tanuláshoz (megfelelő, rendezett környezet, taneszközök, akarat, ráhangolódás, időterv)
- alakítsa ki saját racionális és eredményes tanulási szokásait és időgazdálkodását, miután megismerte a tanulás célszerű módszereit és technikáit (jegyzetkészítés, lényegkiemelés, szövegolvasás, szövegírás és értés, szövegalkotás)
- tanulási stratégiák megismerése
- módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan
- a mechanikus tanulási móddal szemben válassza az intellektuális (a gondolkodáson alapuló és a gondolkodás ellenőrzése mellett végbemenő) tanulási módot
- ismerje meg és fejlessze a megismerés folyamatához szükséges képességeit (koncentráló képesség, a hatékony és értő olvasás képessége, emlékező képesség, beszédképesség, gondolkodó képesség, tájékozódó képesség az információk és ismeretek rengetegében)
- ismerje meg és használja önállóan a különböző műveltségforrásokat és információhordozókat
- tanuljon meg szelektálni, elemezni, rendszerezni
- legyen kész segítséget adni és elfogadni
- rendelkezzen az önellenőrzés és reális önértékelés képességével
- esetleges kudarcai ne törjék le, hanem sarkallják újabb erőfeszítésekre
- igyekezzen mindenkor képességei maximumán teljesíteni
- fennmaradó idejét fordítsa önművelésre
-

7.11. Pályaorientáció

Feladat: A diákok számára oktató-nevelő munkánkkal meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy minden diák az érdeklődésének, képességének megfelelő továbbtanulási utat választhassa. Ennek érdekében fejleszteni szükséges önismeretüket, ismereteiket a továbbtanulási lehetőségekről. Ez a szaktanárok,

osztályfőnökök elsődleges feladata. Ehhez a munkához, belső segítségként pályaválasztási konzultáns oktató segítsége igényelhető, illetve minden évben megszervezzük, az un. szakmai/pályaválasztási napot, melyen a különböző foglalkozásokat, képzési, önképzési utakat kívánjuk bemutatni.

A pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. A céltudatos pálya-előkészítés, pályairányítás pedagógiai munkánk egyik legfontosabb része. Elsősorban tájékozódnunk kell a tanulók pályaválasztásáról. A tanulónak kell nyilatkoznia, hogy milyen pályát akar választani. A családi hagyományok ne legyenek mérvadók az életpálya kiválasztásában. A szülők tanácsát meg lehet fogadni, de mindenki maga dönt. Másodsorban mérlegelni kell minden tanuló esetében, hogy a tervezett életpálya összhangban van-e képességeivel, adottságaival és a lehetőségekkel. Annál boldogabbak leszünk a pályánkon, minél inkább sikerül személyiségünk adottságaival, tulajdonságaival betölteni szerepünket. Problematikusabb azoknak a sorsa, akiket nem hajlamaik, tehetségük, hanem a véletlen sodorja valamilyen szakmákhoz és a pályán nem találják a helyüket. A helyes választáshoz a pedagógus azzal járul hozzá, hogy segít kibontakoztatni a tanulók szellemi és fizikai képességeit, adottságait, és továbbfejleszti. Pedagógiai munkánk során következtetéseket vonhatunk le, ha megvizsgáljuk, hogy egyes tanulókat milyen motívumok késztetik, mit várnak az adott életpályától, vonzódnak-e hozzá vagy sem.

Értékelési szempontok:

A tanulónak:

- milyen a munkához való viszonya,
- önmagához képest mennyire szorgalmas, pontos, kitartó,
- szociális készsége fejlődik-e,
- ismeri-e az egyes pályák jellemzőit,
- tájékozott-e a munkahelyi feladatokról, elvárásokról,
- mennyire képes önmagát reálisan megítélni,
- fejlődik-e ezen a téren?

7.12. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Feladat: A diákok legyenek azon gazdasági és pénzügyi ismeretek birtokában, melyekkel a hétköznapokban tudatosan alakíthatják pénzügyeiket. A diákoknak ismerniük kell a gazdasági alapfolyamatokat, a háztartások gazdálkodásának alapvetéseit. Ki kell alakítani bennük azt a szemléletet, mely a takarékos, ésszerű pénzelköltéshez vezet. Erősíteni kell bennük a vállalkozói kompetenciákat, s egyben a nevelés során, a keresztény elveken nyugvó vállalkozási elvekről is tájékoztatni őket.

Szociális és társadalmi létünk egyre fontosabb területe a gazdasági és pénzügyi élet. A nevelés, oktatás minden szintjén az adott korosztálynak megfelelő ismeretek átadása, gyakorlatok, módszerek bemutatása kiemelt feladata nem csak az iskoláknak, hanem a kollégiumoknak is. A kollégium esetében még fokozottabb az igény a tudatos pénzügyekkel kapcsolatos ismeretbővítésre, hiszen a kollégiumba kerülő diákok ekkor kezdenek el heti vagy havi szinten gazdálkodni a családtól kapott pénzzel.
Feladatunk tehát:

- megismertetni a diákokkal a költségvetés fogalmát, a felelős gazdálkodás elveit
- ösztönözni őket a megtakarításokra heti szinten, illetve a felnőtt léttel együtt járó öngondoskodó megtakarításokat megmutatni számukra
  nyugdíj-előtakarékosság, biztosítások, stb.)
- a tudatos pénzügyi kultúrához hozzátartoznak az elektronikus pénzzel kapcsolatos tevékenységek, ezért be kell mutatnunk számukra azokat az alkalmazásokat, melyek a mindennapjaikat már akár diákként is segíthetik (paypass, *e*bankolás). Ehhez kapcsolódó feladatunk, hogy hívjuk fel a figyelmet ezen eszközök használatának veszélyeire annak érdekében, hogy ne érje őket ezzel kapcsolatos visszaélés.
- segítenünk kell a felnőtt léttel együtt járó állampolgári kötelességekben való eligazodásukat, ezért meg kell ismertetni őket az állami költségvetés fogalmával, az adók és transzferek szerepével

- szükségesnek látjuk a fenntartható fejlődés gazdasági vonulatát is bemutatni számukra, hogy felnőttként a természetes erőforrások tekintetében is tudatosan gazdálkodjanak.
- diákjainknak segíteni kell a munka világába történő zökkenőmentes bekapcsolódását, ezért a fiatalabbaknál a diákmunka viszonyait, szabályait kell megismertetni, az idősebbeknél a munkaviszonnyal kapcsolatos ismereteket kell átadni
- a legidősebb korosztálynál a vállalkozóvá válás folyamatát látjuk szükségesnek bemutatni.

Mivel a fenti elvárásoknak megfelelő tartalmakat az iskolákban is tanítják a diákoknak, ezért mi elsősorban a gyakorlatorientált, alkalmazásközpontú megközelítést tartjuk fontosnak.

8. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A kollégiumba érkező hátrányos helyzetben lévő gyerekek esetében a személyiség fejlesztése különösképpen a képességek fejlesztésén keresztül valósul meg. A képességek kialakítása és fejlesztése a szükséges tevékenységek gyakorlása révén valósítható meg.

Feladat	Módszer
1. Önismeret fejlesztése	- Kollégiumi foglalkozásokon önálló-és csoportmunka - Az önmegvalósítás színterei: sport és alkotótevékenységek
2. Együttműködési képesség fejlesztése	- Kooperatív tanulás alkalmazása, csoportmunkák a foglalkozásokon - Foglalkozásokon/tanórán kívüli közösségi feladatok (diákkörök, diákvállalkozás) - Csapatversenyek szervezése
3. Szociális képességek fejlesztése	- Tanár-diák személyes beszélgetések

	- Tanulópárok kialakítása - Konfliktuskezelés - Példaképválasztás
4. Demokratikus iskolai élet szervezése	- A diákönkormányzat működési feltételeinek megteremtése - Diákkörök működtetése
5. Alkotóképesség fejlesztése	- Önálló, aktív tanulást preferáló tanítási módszerek - Differenciált oktatás, önálló feladatok adása
6. Kommunikációs képességek fejlesztése	- Alapképességek fejlesztése, önálló értelmes beszéd, önálló írásbeli munkák, szövegértési gyakorlatok
7 . Versengés képességének fejlesztése	- Csoportos és egyéni, tanulmányi, sport és szakmai versenyek
8. Az egészséges életmód kialakítása	- Ismeretterjesztés - Személyes példamutatás - Egészségnevelő programok - Sportolási lehetőségek biztosítása

9. Közösségfejlesztéssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

Az intézmény célja a pedagógiai alapelvekben megfogalmazottakon túl a közösségi szabályok kialakítása, elfogadtatása, a közösségért tenni akaró és felelősséget vállaló diákok nevelése. Ennek érdekében szervezünk: - Szakköröket

- Sportkört
- Házi versenyeket
- Diáknapot
- Nyílt napot
- Diákparlamentet, diák-önkormányzati tevékenységet, diákköröket
- Diákvállalkozást /nonprofit/
- Tanulmányi és osztálykirándulást
- Nemzeti ünnepeink megünneplését.

A jól működő közösségeket a tanév végén a nevelőtestület értékeli, és jutalomban részesíti. A személyiségjegyek változását, a rendezvényeken való önkéntes részvételt a tevékenységeket szervező illetve felügyelő pedagógus kíséri figyelemmel, és félévente értékeli.

A közösségi tudat legfőbb meghatározója, hogy Jézusban mindannyian Isten gyermekei vagyunk: tanárok, diákok, szülők. Ezt a tudatot erősíti mindennapos, illetve rendszeres vallásgyakorlásunk – az ima (kollégiumban tanítás előtt és után), a szentmisék (a közösségünk és az Egyház ünnepein) és a lelkigyakorlatok.

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából kollégiumunk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Csoportfoglalkozások
- Szabadidős foglalkozások: szakkörök, sportfoglalkozások, lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások,
- Diákönkormányzati munka

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle kollégiumi tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
  Feladat: A kollégiumi élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében
  Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása
  Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése
  Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

  Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi; viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az a tanuló, aki naponta találkozik valamilyen szempontból segítségre szoruló diáktársával, könnyebben tud azonosulni mások érdekeivel, együtt érző képessége kifinomultabb lesz, melynek előnyei a közösségi szerepvállalás terén is megmutatkoznak. A sajátos nevelési igényű tanulókat befogadó osztályokban fokozott figyelmet kell fordítani az elfogadó magatartás kialakítására, így egymás megismerésére, egymás értékeinek elismerésére. Ez még inkább előtérbe kerül, mint egy homogén közösségben. A gyakori segítségnyújtási alkalmak, a fokozott odafigyelést igénylő diákok jelenléte segítik a társas kapcsolatok elmélyítését, a szorosan együttműködő közösség kialakítását.

További feladat az együttélés szabályainak megismertetése, tudatosítása, gyakorlása. Ennek egyik eszköze a kapcsolatteremtés és-tartás. Javítani szeretnénk a tanulók egymással vagy felnőttekkel való gondolatcseréjét, vitakészségét.

A tanulási folyamatban az összetartozás és a közösségért való felelősségvállalás jegyében bevonjuk a tehetséges tanulókat a lemaradók felzárkóztatásába (pl. tanulópárok alakítása), a nevelőtestület minden tagja igyekszik az egyes osztályok belső, tanulók közötti elvárásait és értékrendjét formálni: legyenek igényesek egymás munkája iránt is, ne fogadják el társuk minimalista szemléletét. Ugyancsak a tananyag részét képezik olyan ismeretek, melyek a társadalmi környezetbe való beilleszkedést, a felnőttekkel való kommunikációt és a hagyományok ápolását segítik. A diákönkormányzat működését a parlamentarizmus, a jogok gyakorlása, kötelezettségek érvényesítése iskolájának tekintjük. Ennek megfelelően az igazgatóság és az osztályfőnökök segítik a tanulókat és a diákönkormányzatért felelős tanár munkáját. A képzés végére a tanuló váljon képessé önálló vélemény kialakítására, megvédésére, a véleményét alátámasztó tények, ismeretek megszerzésére, érvelésre.

10. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

10.1. Az egészségfejlesztés kollégiumi feladatai

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely nemcsak az egyének képességeinek és jártasságának erősítésére irányuló cselekvéseket foglal magába, hanem olyan tevékenységeket is, amelyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak azért, hogy azoknak a köz és az egyén egészségére gyakorolt hatása kedvező legyen.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

A kollégiumnak is sokrétű szerepe van az egészségfejlesztési tevékenységekben: ismeretátadás, attitűdformálás, magatartás-alakítás, öntevékenységre ösztönzés. Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

10.2. Egészségnevelési programok az kollégiumi egészségfejlesztés szolgálatában:

- Erdei iskola, tanulmányi kirándulások
- Családi életre nevelés program
- Elsősegélynyújtás
- Rák prevenciós program
- Drog prevenciós program
- Dentibusz program
- Mindennapos testnevelés program

- Egészségre nevelő életmód programok
- Sportnapok
- Szűrőprogramok
- Víz világnapja

10.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kollégiumi terv

Elsősegélynyújtás fogalma

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyamot az iskolák szerveznek, kollégiumunk aktívan kapcsolódik ezekhez a kezdeményezésekhez. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az kollégiumban is előforduló sérülések szakszerű ellátása megkívánja, hogy a kollégiumi nevelésben nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás.

A kollégium számára fontos, hogy megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az kollégiumkapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
- 9-12. évfolyamon az elsősegély-nyújtási alapismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának, készség szinten történő elsajátítására a kollégiumfoglalkozási időt biztosít. Egészségtantanár, mentőtiszt, védőnő segítségével.

11. A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban

Az intézmény diákjainak a házirendben megfogalmazottak szerint joga, hogy szabadon véleményt nyilváníthasson az intézmény munkájáról és működéséről. Tájékoztatást kaphat az intézmény életét, személyét és tanulmányait érintő kérdésekről igazgatótól nevelőtanároktól, a diákönkormányzat képviselőjétől,

valamint e körben javaslatot tehet, kérdést intézhet a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz.

Véleményt nyilváníthat ennek módja pl: csoportfoglalkozások, de minden nevelő és az igazgató is nyitott a vélemények meghallgatására. A DÖK-be delegált diák útján, a diákönkormányzatban, diákgyűlésen.

Az DÖK szervek útján javaslatot tehet a kollégium munkatervére, szervezeti és működési szabályzatának, házirendjének módosítására, a magatartási és szorgalmi minősítések megállapításának szempontjaira a jutalmak odaítélésére, tanulmányi kirándulási tervek elkészítésére.

12. Csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszáma

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszáma

TÉMAKÖR	**1-8. évfolyam**	**9. évfolyam, 9. /N évfolyam, 9. /Kny. évfolyam, 9. /Ny. évfolyam**	**10. évfolyam**	**11. évfolyam**	**12. évfolyam**	**13-14. évfolyam**
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Kollégiumunkban a szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt fektetünk a diákjaink irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztésére, a nemzetiségi és etnikai kisebbségekhez tartozó kollégista tanulók pedig külön figyelmet és módot kapnak az anyanyelvi, nemzetiségi kultúrához való kötődésük erősítéséhez. A pályaorientácó szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak azok az előadások és beszélgetések, amelyeket a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismeretek feldolgozása és fejlesztése érdekében szervezünk. A kollégiumunk az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

a) Rendszeres programjaink:

- Diákkör - *(választható;)*

  Célja: a szabadidő hasznos eltöltése, értékközvetítés.

  Feladat: a tanuló bármilyen irányban jelentkező érdeklődésének programokkal történő kiszolgálása.

  Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

  Formája: csoportos vagy egyéni.

- Művészeti klub *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*

- Sportklub *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*

- Filmklub *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*

- Hitéleti klub *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*
- **Informatikai klub**
- **Háztartási ismeretek**

<u>A fenti foglalkozások közül egy kötelezően választandó!</u>

b) Eseti programok:

- kollégiumi nap *(védőszentünk Kalazanczi Szent József tiszteletének ápolása – kötelező);*
- közösségépítő kirándulás (*újonnan érkezett diákok és felsőbb évesek ismerkedése – kötelező);*
- kulturális és egyéb program *(választható);*
- házi bajnokság (*választható);*
- kollégiumok közötti verseny *(választható).*

13. Kollégiumunk gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége

A gyermekvédelem tágabb értelemben minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai tevékenységéhez. Összefügg azzal, hogy a kollégiumban olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik gyermek, tanuló származása,

színe, neme, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása, vagy bármilyen más oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön. A pedagógiai tevékenységgel szemben támasztott alapvető követelmény, hogy mindenki részére biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek, tanuló képességeit, tehetségét kibontakoztathassa, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél, vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak. A gyermek- és ifjúságvédelem ennek megfelelően széles körben át kell, hogy fogja a pedagógiai munkát, a nevelő és oktató tevékenységet. Legtágabb értelemben ide kell érteni ezért teljes kollégiumi nevelő és oktató munkát, minden olyan pedagógiai tevékenységet, amely hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló felkészülhessen a továbbtanulásra, a munkába állásra.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység magában foglalja a családdal, a szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét is, hiszen alapvető célkitűzés, hogy a gyermek családban nevelkedjen, szüleitől kapja meg azt a segítséget, amely ahhoz szükséges, hogy iskolába járjon, és ott eredményesen tudjon felkészülni.

A gyermek- és ifjúságvédelem körébe tartozik a tanulói szervezetek, a diákönkormányzatok létrejöttének segítése, bevonása az kollégiumi döntéshozatalba, az kollégiumi munka tervezésébe, az egyes döntések végrehajtásának ellenőrzésébe. Ugyancsak e körbe tartozónak kell tekinteni minden olyan kollégiumi tevékenységet, amely arra irányul, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.

A köznevelésről szóló törvény rendelkezései közül több is foglalkozik olyan kérdésekkel, amelyeket figyelembe kell vennünk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység megszervezésénél.

- a köznevelésről szóló törvény tiltja a gyermek, tanuló hátrányos megkülönböztetését bármilyen oknál fogva;

- a gyermek, tanuló joga, hogy biztonságos és egészséges környezetben neveljék és oktassák, kollégium tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki;
- a tanuló személyiségi jogait tiszteletben kell tartani;
- a tanulói joga, hogy a kollégiumban családja anyagi helyzetétől függően kérelmére ingyenes vagy kedvezményes étkezésben részesüljön;
- a tanuló joga, hogy hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásról.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel. Kötelezettségei az alábbiak: felel a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzéséért, a gyermek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért. Megfogalmazódik a kötelezettség a pedagógusoknál is a következők szerint:

- A pedagógus alapvető feladata, hogy nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a gyermek, tanuló képességének kibontakoztatását, illetve, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkóztatását. Kötelessége továbbá, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön.
- A pedagógusnak közre kell működnie a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszűnésében. Feladata, hogy a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülő

figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedéseket tart szükségesnek.

- A pedagógusnak kötelezettsége az is, hogy a tanulók emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.

Az kollégiumi gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok magukban foglalják mindazokat a feladatokat, amelyek mindahhoz szükségesek, hogy a gyermek, tanuló családban történő nevelése, iskolai felkészülése megvalósulhasson, hogy a tanuló személyiségét kibontakoztathassa, tehetségét kifejleszthesse, hátrányát ledolgozhassa, hogy hozzájusson a fejlődéséhez szükséges ellátáshoz. Az kollégiumnak együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban való nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését. Szoros kapcsolatra van szükség az iskola, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, az ügyészség, a társadalmi szervezetek, az egyházak, az alapítványok között a gyermek- és ifjúságvédelem területén.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendelet a törvények végrehajtásával kapcsolatos eljárási kérdéseket rendezi.

- Előírja, hogy a kollégiumoknak közre kell működniük a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

- Együtt kell működniük a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Az óvodáknak, iskoláknak és kollégiumoknak ezért keresniük kell a kapcsolatteremtés lehetőségét, és meg kell találniuk azt a formát, amelynek keretei között kölcsönösen tájékoztatják tapasztalataikról a gyermekjóléti szolgálat tagjait.

- Az kollégiumnak mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a hozzájuk beiratkozott gyermekek és tanulók egészséges és biztonságos fejlődése megvalósuljon.

- A kollégium pedagógiai programjának tartalmaznia kell azokat az eszközöket, amelyek alkalmasak lehetnek a családi háttérből, a szülők iskolázottsági szintjéből eredő hátrányok csökkentésére, megszüntetésére. Abban az esetben azonban, ha a pedagógiai eszközök nem vezettek eredményre, az óvodának, iskolának és kollégiumnak a gyermekjóléti szolgálattól kell segítséget kérnie.

- A kollégium vezetőjének felelőssége magában foglalja azt is, hogy megszervezze a gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak az ellátását. Az kollégium igazgatójának kötelezettsége, hogy biztosítsa a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájának feltételeit. Abban az esetben, ha a nevelési-oktatási intézményben nincs gyermek- és ifjúságvédelem, a kollégium vezetője, vagy az általa megbízott helyettesnek kell ellátnia a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott feladatokat.

- A gyermek- és ifjúságvédelem feladatai végrehajtásának keretében ki kell alakítani a gyermekekkel, tanulókkal való személyes kapcsolattartás rendszerét. Lehetővé kell tenni, hogy a tanulók felkereshessék rendszeresen, akadály nélkül a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó személyt, és olyan légkör alakulhasson ki, amely nem gátolja meg adott esetben még a legbizalmasabb információk átadását sem.

Akkor működik jól a gyermek- és ifjúságvédelmi rendszer, ha a pedagógusok figyelnek minden olyan változásra, amely arra utalhat, hogy a gyermekkel, tanulóval valami gond, probléma van. Ez megjelenhet álmatlanságban, tanulmányi eredmények hirtelen romlásában, idegességben, étvágytalanságban stb. A pedagógusnak a lehető legrövidebb időn belül észre kell vennie, ha a tanítványa

rossz társaságba keveredett, esetleg alkoholt, drogot fogyaszt, vagy családi életében olyan változás következett be, amely már a gyermek fejlődését veszélyezteti. Ilyen esetben haladéktalanul szólni kell a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek, akinek személyes találkozás, beszélgetés, családlátogatás, legvégső esetben a gyermekjóléti szolgálattól kért segítség útján kell valamilyen megoldást találnia.

A kollégium, illetve a szülők és a tanulók közötti kapcsolattartás új formáját jelenti az a kötelezettség, amelynek alapján a tanulókat és a szülőket a tanév kezdetekor írásban tájékoztatni kell arról, hogy ki látja el a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatait, illetve, hogy hol és milyen időpontban kereshető fel ez a személy.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személynek állandó és rendszeres kapcsolatot kell kialakítania a tanulókkal, illetve a szülőkkel. Tájékoztatni kell őket arról, hogy hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy melyek azok az intézmények, amelyek gyermekvédelmi feladatot látnak el. Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzé kell tenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények, például a gyermekjóléti szolgálat, a nevelési tanácsadó, a drogambulancia, az ifjúsági lelki segély, a gyermekek átmeneti otthona címét, illetve telefonszámát. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kell kezdeményeznie az illetékes települési önkormányzat polgármesterénél.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésében való részvétel, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítése. Nyilvánvalóan ez alapvetően pedagógiai tevékenységet, fokozott figyelmet, különleges nevelő és oktató munkát igényel. Indokolt esetben azonban nem mellőzhető a gyermekjóléti szolgálat segítsége sem.

A kollégiumokban, továbbá a gyermekek, tanulók részére a nevelési-oktatási intézményeken kívül szervezett rendezvényeken tilos a szervezetre káros élvezeti cikkek árusítása és fogyasztása. A nevelési-oktatási intézmények dolgozói részére a

gyermekektől, tanulóktól elkülönített helyet kell kijelölni dohányzás céljából.

14. A kollégium működése

14.1. A kollégium szervezeti felépítése

Az **igazgató** felelős a kollégium folyamatos szakmai működéséért, az itt folyó pedagógiai munkáért, az ésszerű és takarékos gazdálkodásért.

Gyakorolja a munkáltatói jogokat. Dönt az intézmény működésével kapcsolatos minden olyan ügyben, amelyet a jogszabály nem utal más hatáskörbe.

Az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire vonatkozó kérdések tekintetében jogkörét a jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettség megtartásával gyakorolja. Képviseli az intézményt.

A **nevelőtestületet** az intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja alkotja és nevelési, oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozó szerve. Az intézmény működésével kapcsolatos ügyekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A tanulók nevelése a nevelőtestület által megalkotott és elfogadott **Pedagógiai program** alapján történik.

Nevelőtestületi értekezletek: Az év előkészítő, éves értékelő, évzáró nevelőtestületi értekezlet. Ősszel és tavasszal Nevelési értekezletet tart adott témával. Hétfőn egyórás munkaértekezlet.

A nevelőtanár feladata:

- vezeti tanulócsoportját
- elősegíti a tanulók személyiségének formálását
- pedagógiailag fölkészülten céltudatosan választja ki módszereit
- segíti az önszerveződő tevékenységek kibontakozását
- elvégzi a munkájával kapcsolatos adminisztrációt
- az igazgató megbízásából szakmai bemutató tervez és tart
- együttműködik tanulóinak iskolai osztályfőnökével és tanáraival

- tervezi csoportja szabadidős és kötött programját
- csoportjából a lehetőség szerint alapítványi támogatásra terjeszti föl a rászorulókat
- a tanulóval kapcsolatos személyes információkat bizalmasan kezeli
- rendszeresen értékeli a csoport tanulmányi és közösségi teljesítményét
- kapcsolatot tart a szülőkkel

A gazdaságvezető
Munkáját az SZMSZ-ben meghatározottak valamint a munkaköri leírása alapján végzi. Közvetlenül irányítja és felügyeli a kollégiumi titkár, rendszergazda, karbantartó és takarítónők munkáját.

14.2. A pedagógiai program megvalósításához szükséges személyi feltételek

A kollégium 90 férőhellyel rendelkezik. Ez 4 fős szobákkal valósítható meg. A város valamennyi iskolája potenciális bázisiskola számunkra, Sárospatakról is befogadunk tanulókat. A 68 kollégistával összesen 4 pedagógus foglalkozik /az igazgatót is beleértve/. 3 tanulócsoportra vannak bontva nemek és életkorok szerinti megosztásban. Pedagógiai szempontból a csoportoknak külön csoportvezetője van. A diákok pedig egyformán fordulhatnak bármelyik nevelőtanárhoz, mivel azonos jogokkal rendelkeznek és ugyanazon szabályok szerint járnak el. Természetesen azonban a kölcsönös személyes szimpátia és a bizalom, a tanárok és a diákok között egyénenként kismértékben eltérő lehet. (De ez így természetes még családon belül is.)

14.3. Az intézmény tárgyi feltételei

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges tárgyi feltételek:

A tanulás körülményeit segítő eszközök: minden diák számára saját íróasztal és igény szerint asztali lámpa van biztosítva.

A szabadidő hasznos eltöltését, és nevelő-oktató munkát segítő eszközök:

20 db számítógép és internetlabor, 2 db nyomtató, 1db fénymásoló, 8 db CD-s rádió, minden szobában TV, 5 db DVD, 1db erősítő hangfalakkal, 1db HiFi torony, 1db gitár+erősítő, 1db szintetizátor, 2 db ping-pong asztal, mozgatható tábla a tanulószobában.

Az épület háromszintes: földszint, 1. emelet, 2. emelet és 3. emelet.

A földszinten van:

- porta és mosdó

Az első emeleten:

- gépterem
- 2 tanuló szoba
- ebédlő
- tálaló konyha és teakonyha
- raktár
- mosdó,

Az emeleteken:

- 8-8 hálószoba, mellékhelyiségekkel
- 1-1 apartman

tanári-, pihenő-, betegszoba

14.4. A kollégium kapcsolatrendszere

- A kollégium szoros kapcsolatot tart fenn és együttműködik:

  A tanulóink szüleivel, a kapcsolódó iskolákkal, a Piarista Renddel, a társkollégiumokkal, az Önkormányzattal, a Városi és Megyei Könyvtárral, a megyei színházakkal, mozival, egyesületekkel, civil szervezetekkel.

- A kapcsolattartás alapelvei:
  - egyenrangúság
  - gyermekközpontúság
  - folyamatos kapcsolattartás

- A kapcsolattartás célja:
  - tanulóink személyiségfejlődése, ismeretanyag bővítése, információk gazdagítása,
  - a társintézmények ismerjék meg a kollégiumunk életét, tájékoztassanak folyamatosan elvárásaikról,
- az optimális tevékenység, a koordináció biztosítása.

- A kapcsolattartás tartalma:
  - Új kollégista tanulók szülei és az iskolák felé:

  •a kollégium célja és feladatai,
  •a kollégiumi élet ismertetése,
  •a kollégium napirendje, tevékenységrendszere,

  - Szülők és kollégisták között:
    - a félévi értékelések egyéni és kollégiumi szinten, a hiányzások, a problémák, a kérések megbeszélése.
  - A kapcsolattartás módjai:
    - Az iskolák és a kollégium között írásban, személyesen és telefonon

keresztülés elektronikus formában.

- Szülők és a kollégium között:
    - írásban, személyesen, telefonon keresztül,
    - elektronikus módon GDPR betartásával
    - a tanulók fogadásánál, a szülői értekezleteken,

14.5. A kollégium hagyományai és ezek továbbfejlesztési terve

A hagyományok kialakításának, őrzésének célja:

- a közös múltélmény megteremtése,
- a csoportkohézió erősítése,
- a kollégium identitásának fejlesztése,
- a kollégiumi élet folytonosságának biztosítása,
- a kollégium értékrendje elfogadásának elősegítése,
- a kollégiumok körüli kapcsolatok elmélyítése.

Örökölt hagyományok:

- kollégiumi karácsony megszervezése,
- elsősök bemutatkozása,
- kollégiumi ballagás,
- városi kollégiumok közötti különböző versenyekben való részvétel.

Hagyományaink:

- városnéző séták,
- címek adományozása: Az év kollégistája, A kollégium örökös tagja,
- kollégiumi szintű megemlékezés október 23-ról,
- hetente adventi gyertyagyújtás (az Advent időszakában),
- karácsonyi előtti szent mise és ünnepi vacsora,
- ünnepélyes házszentelés,
- Mária ünnepek – Kalazanci Szent József ünnep (a kollégium fő ünnepe),

- megyei kollégiumi szellemi - és sportvetélkedőkön való részvétel,
- közös lelki hétvégék,
- év végi ki mit tud? és ünnepélyes búcsúvacsora.
- végzős kollégisták búcsúztatása,
- évente több kirándulás országszerte (hazafias és egészséges életmódra nevelés céljából).

Hagyományok továbbfejlesztési terve:

- házi szavalóverseny
- rajzversenyek szervezése,
- házi és városi sportversenyek megrendezése,
- kiállítások megszervezése.

15. A kollégiumi foglalkozások rendszere és szerkezete

15.1. Foglalkozás tartalma szerint

- tanulást segítő foglalkozások
- tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások
- szabadidős foglalkozások

15.2. Foglalkozások típusai:

- egész kollégiumi közösséget érintő foglalkozások,
- csoportos foglalkozások,
- kiscsoportos és egyéni foglalkozások:
  - ellenőrzés,
  - számonkérés,
  - a napi feladatok,
  - speciális nevelési problémák megbeszélése,
  - szabadidős foglalkozások.

15.3. Foglalkozásokon való részvétel szabadsága alapján:

- felkészítő, kötelezően választható foglalkozások,
- fakultatív, szabadon választható foglalkozások,
- intézményi szervezésű szakkörök.

Nevelési módszerek

- A személyes példamutatás.
- A követelés.
- A szoktatás és gyakoroltatás.
- A meggyőzés és tudatosítás.
- Az egyénre, a csoportra, a közösségre való közvetett ráhatás.
- Az ellenőrzés, értékelés.
- A jutalmazás és büntetés.
- A kollégiumi tanulás irányítása.

Foglalkozásszervezés alapelvei:

- A foglalkozások időkeretét a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja, a fenntartó rendelkezéseit szem előtt tartva a kollégium specialitását, munkatervét figyelembe vevő házirend rögzíti.
- A kötelező foglalkozások témáit a pedagógiai program alapján készített éves munkaterv határozza meg.
- A kollégista diáksággal a foglalkozások témáját, időpontját, fakultatív vagy kötelező jellegét a hétfőnkénti kollégiumi megbeszélésen kell tudatni.
- A térítési díjas és önköltséges foglalkozásokon való részvételre diákságot kötelezni nem lehet.
- A foglalkozások a tanulók aktivitására épüljenek.

Foglalkozások, tevékenységek szervezése:

- A kollégiumi foglalkozások és tevékenységek légköre biztonságot nyújtó,
  otthonos jellegű és barátságos legyen.
- A kiszámíthatóság és az egyértelműség jellemezze a kollégiumot a legalapvetőbb együttélési szabályok vonatkozásában.
- Tevékenységek között olyanok is legyenek, amelyekben a diák-diák és diák-tanár együttes munkájára is szükség van a tervezés, a kivitelezés és az értékelés fázisában.
- A konkrét ismeretnyújtás csoportos vagy egyéni foglalkozáson történjen, de a kollégiumi szokásos heti összejövetelei is fontos fórumai lehetnek a felvetődött problémák megbeszélésében.
- Az ismeretanyag feldolgozásába be lehet vonni az aktívabb, a téma iránt érdeklődőbb kollégistákat is.
- A kollégium érték- és szokásrendszere is a kívánt hatások elérését szolgálják.
- A kollégiumi ünnepélyek és hagyományok a közös jövőképben rejlő nevelési lehetőségeket a megfelelő szituációban ki kell használni.

16. A kollégiumi tevékenység ellenőrzése, eredményességének mérése

Ellenőrzési tevékenységre jogosultak a kollégium tagjai közül:

- a kollégiumi diáksága (a házirendben meghatározott kérdésekben),
- a kollégiumi nevelőtestület tagjai, kollégiumi titkár,
- a kollégium igazgatója,
- a fenntartó,

- az intézmény igazgatója által megbízott személyek (utasításadó jogköre a szakmai munkára vonatkozóan nincs).

A tanulói tevékenység ellenőrzése kiterjed:

- magatartásra,
- a házirend betartására,
- a kollégiumi helyiségek és eszközök rendeltetésszerű használatára,
- a tanulmányi munkára,
- a szabadidős tevékenységre,
- a kollégium rendjére,
- a kollégium higiénés állapotára.

Az ellenőrzésen tapasztaltak és a következtetések megbeszélése:

- közvetlenül az ellenőrzés után,
- minden esti megbeszélésen (napzártán),
- heti, havi, féléves értekezleteken.

A kollégiumi ellenőrzések lehetnek:

- szúrópróbaszerűek,
- a házirendben meghatározott időpontokban,
- szóbeliek és írásbeliek.

Ellenőrzési formák:

- folyamatos megfigyelés,
- foglalkozások látogatása,
- feljegyzések készítése,
- egyéni- és csoportos beszélgetések,
- véleménykérés /osztályfőnök, tanár, stb./,
- cselekedet- és viselkedéselemzés,
- tesztek, felmérések.

A kollégiumba belépő tanuló megismerésének szempontjai:

- fizikai és lelki fejlettség,
- szellemi adottságok, tanulási alapkészségek szintje,
- viselkedés és kommunikációs kultúra,
- együttműködésre való képesség, alkalmazkodó képesség,
- érdekvédelmi képesség,
- az önismeret szintje.

A kollégiumot elhagyó tanuló vizsgálati szempontjai az előbbiekkel megegyezik. A hozzáadott érték- részben - a kollégiumi nevelői munka hatásosságát is mutatja.

A kollégiumi tanulók személyiségfejlődését, előrehaladását a kollégium életének figyelemmel kísérésével, tevékenységének, szóbeli megnyilvánulásával, társas kapcsolatainak, érdeklődési körének bővülésével lehet felmérni.

A kollégiumi foglalkozásokon feldolgozott ismeretanyag elsajátításának minőségét feladatsorok megoldatásával, vetélkedők szervezésével is fel lehet mérni.

A kollégista tanulmányi munkáját csoportvezető nevelője folyamatosan figyelemmel kíséri, információkat az érdemjegyek kiírásával, tanári és tanulói tájékoztatással, valamint a leckekikérdezések és a felzárkóztatások alkalmával tapasztaltak alapján lehet kapni.

A személyiség mélyebb megismerését teszi lehetővé a pszichikailag jól előkészített egyéni foglalkozás.

A kollégisták fejlődéséről szülői, tanári, gyermekvédelmi szakszolgálat kérésére azonnal, más esetekben szülői értekezleteken adunk tájékoztatást.

A pedagógiai program záradékai

a) A pedagógiai program határozatlan érvényű, a következő módosításig érvényes.

b) A felülvizsgálatát a törvénymódosításokkal összhangban, de legalább 2 évente el kell végezni.

c) Módosítások alkalmával szükséges a megfelelő jóváhagyó nyilatkozatok beszerzése az érintett felektől. Törvényi változás esetében ezekre a nyilatkozatokra nincs szükség.

d) A PP nyilvánosságra hozása a törvény által előírt - helyben szokásos - módon, az intézmény irattárában, a fenntartónál, az intézmény könyvtárában mindenki számára hozzáférhető, és a Piarista Rend és az intézmény honlapján megtekinthető.

A pedagógiai program jóváhagyása a diákönkormányzat képviselői részéről

A kollégium diákönkormányzata a pedagógiai programot 2020. szeptember 1-én a DÖK ülésen megismerte és megvitatta. A DÖK. tagjai kiegészítés és módosítás nélkül egyhangúan elfogadták és jóváhagyták.

Balogh Cintia

Balogh Cintia
A Diákönkormányzat elnöke

A pedagógiai program jóváhagyása a Szülői Közösség által

A kollégium Szülői Közössége 2020. augusztus 31-én a szülői értekezleten a pedagógiai programot megismerte és megvitatta. A pedagógiai programot a szülők módosítás nélkül egyhangúan elfogadták és jóváhagyták.

.....

Harang Emese
A Szülői Munkaközösség vezetője

A pedagógiai program jóváhagyása a nevelőtestület által

A kollégium nevelőtestülete 2020. augusztus 25-én a pedagógiai programot témakörönként áttekintette, megvitatta és egyhangúan elfogadta.

Sátoraljaújhely, 2020. szeptember 1.

A nevelőtestület tagjai:

Igazgató:.....

A fenntartó által jóváhagyva: